

BELEIDSPLAN VEILIGHEID & GEZONDHEID

Versie 2023

S.Y. Liefhebber-van Heteren

Inhoudsopgave

1.0 Voorwoord

2.0 Missie en visie veiligheid en gezondheid

2.1 Missie

2.2 Visie

2.3 Doel

3.0 Grote risico's ten aanzien van veiligheid en gezondheid

3.1 Fysieke veiligheid

3.1.1 Vallen van hoogte

3.1.2 Verstikking

3.1.3 Vergiftiging

3.1.4 Verbranding

3.1.5 Letsel door omvallende kasten en gevaarlijke voorwerpen

3.2 Sociale veiligheid

3.2.1 Kindermishandeling

3.2.2 Grensoverschrijdend gedrag

3.2.3 Vermissing

3.3 Gezondheid

3.3.1 Besmetting ziektekiemen

3.3.2 Voedselvergiftiging

4.0 Omgaan met kleine risico's ten aanzien van veiligheid en gezondheid

5.0 Risico inventarisatie

5.1 Preventieve maatregelen op het gebied van veiligheid

5.2 Preventieve maatregelen op het gebied van gezondheid

5.3 Protocollen en werkinstructies

6.0 Thema's uitgelicht

6.1 Grensoverschrijdend gedrag

6.2 Vierogenprincipe

6.3 Achterwachtregeling

6.4 Veilig slapen

7.0 EHBO/BHV regeling

8.0 Beleidscyclus

8.1 Plan van aanpak

8.2 Evaluatie

9.0 Communicatie en afstemming intern en extern

9.1 Intern

9.2 Extern

10.0 Ondersteuning en melding van klachten

10.1 Klachtenregeling

Bijlagen

1. Huisregels WereldwijZ Kindercentrum

2. Gedragsregels WereldwijZ Kindercentrum

3. Hygiëncode 2020

4. Ziektebeleid

5. Privacy regelgeving

6. Protocol Veilig Slapen

1.0 Voorwoord

Voor u ligt het beleidsplan Veiligheid en Gezondheid van WereldwijZ Kindercentrum. Met behulp van dit beleidsplan wordt inzichtelijk gemaakt hoe we op onze locatie op het gebied van veiligheid en gezondheid werken. Het doel van het beleidsplan is de kinderen en medewerkers een zo veilig en gezond mogelijke werk-, speel- en leefomgeving te bieden zodat de kinderen beschermd worden tegen risico's met ernstige gevolgen en leren omgaan met kleine risico's.

Dit beleidsplan veiligheid en gezondheid is geldig vanaf 1 april 2022. Het beleidsplan is o.a. tot stand gekomen door gesprekken te voeren met pedagogisch medewerkers over diverse thema's rondom veiligheid en gezondheid. Tijdens deze gesprekken is kritisch gekeken of de huidige manier van werken leidt tot een zo veilig en gezond mogelijke werk-, speel- en leefomgeving. Indien noodzakelijk zijn er maatregelen opgesteld voor verbetering.

Wij als kinderopvang voldoen aan de regels zoals die gesteld zijn in de Wet Kinderopvang en aanverwante regelgeving. Wij werken samen met de GGD en brandweer. Wij volgen nauwkeurig hun regelgeving op om te kunnen voldoen aan hun opgestelde kwaliteitseisen. Het hebben en uitvoeren van een verantwoord beleid op het gebied van veiligheid en gezondheid is dan ook heel belangrijk. Dit beleidsplan is bestemd voor iedereen die direct of indirect bij WereldwijZ Kindercentrum betrokken is. Op deze manier hopen we een duidelijk beeld te schetsen van onze manier van werken. Het beleidsplan is dynamisch. Dit houdt in dat we het plan regelmatig evalueren en indien nodig aanscherpen of bijstellen. Het doel hiervan is de kwaliteit op het gebied van veiligheid en gezondheid te borgen en zo hoog mogelijk te houden.

2.0 Missie en Visie veiligheid en gezondheid

In dit hoofdstuk is beschreven wat de missie en visie is van WereldwijZ Kindercentrum ten aanzien van veiligheid en gezondheid. Wij vinden het belangrijk om onze visie op de ontwikkeling van het kind hierin te betrekken.

2.1 Missie

WereldwijZ Kindercentrum biedt ouders professionele opvang voor kinderen van 0 - 13 jaar. Kinderen krijgen de mogelijkheid om zich vanuit een veilige basis zo optimaal mogelijk te kunnen ontwikkelen, aangepast aan de ontwikkelingsfasen, mogelijkheden en talenten van elk individueel kind.

Wij vangen kinderen op in een veilige en gezonde kinderopvang. Dit doen we door:

- Kinderen af te schermen van grote risico's;
- Kinderen te leren omgaan met kleinere risico's;
- Kinderen uit te dagen en te prikkelen in hun ontwikkeling.

2.2 Visie

WereldwijZ Kindercentrum levert een belangrijke bijdrage aan de ontwikkeling, opvoeding en verzorging van kinderen. Wij staan voor opvang met passie, waarbij de ontwikkelingskansen voor kinderen centraal staan. Het blijven uitdagen van kinderen en het leren omgaan met verschillende soorten situaties vormen daarvan een belangrijk onderdeel. Een veilige en gezonde leef- en speelomgeving vormt de basis van dit alles. Ouders en kinderen kunnen rekenen op een veilig en samenhangend netwerk, dat kinderen begeleidt en stimuleert in hun ontwikkeling en ouders ondersteunt in hun opvoedtaak. Het is belangrijk dat het netwerk laagdrempelig is als bijzondere ondersteuning aan ouders en/of kinderen noodzakelijk is. WereldwijZ Kindercentrum hecht grote waarde aan openheid, respect, geborgenheid, veiligheid en een persoonlijke benadering. Zowel ten aanzien van de kinderen, de ouders, de medewerkers als andere betrokkenen.

2.3 Doel

Vanuit de wet Innovatie Kwaliteit Kinderopvang dienen wij een beleid te creëren ten aanzien van Veiligheid en Gezondheid waar alle medewerkers zich verantwoordelijk voor voelen.

De belangrijkste aandachtspunten binnen het vormgeven van het beleid zijn:

- Het bewustzijn van mogelijke risico's;
- Het voeren van een goed beleid op grote risico's;
- Het gesprek hierover aangaan met elkaar en met de externe betrokkenen.

Dit alles met als doel, een veilige en gezonde omgeving te creëren waar kinderen onbezorgd kunnen spelen en zich optimaal kunnen ontwikkelen. Op korte termijn is het van belang dat het beleid Veiligheid en Gezondheid wordt geïmplementeerd op de locatie. De verantwoordelijkheid hiervoor ligt bij de leidinggevende. Voor het uitvoeren van de implementatie zal tijdens de groepsoverleggen het beleid worden besproken.

3.0 Grote risico's ten aanzien van veiligheid en gezondheid

In dit hoofdstuk beschrijven we de belangrijkste grote risico's die op onze locatie kunnen leiden tot ernstige ongevallen, incidenten of gezondheidsproblemen. We hebben de risico's onderverdeeld in drie categorieën; fysieke veiligheid, sociale veiligheid en gezondheid. Per categorie hebben we belangrijke risico's benoemd met de daarbij behorende maatregelen die zijn of worden genomen om het risico tot het minimum te beperken.

3.1 Fysieke veiligheid

Ten aanzien van fysieke veiligheid hebben we de volgende risico's gedefinieerd als grote risico's:

3.1.1 Vallen van hoogte

De genomen maatregelen zijn:

– Verschoontafel:

wanneer een kind op de verschoontafel ligt en deze omhoog is altijd bij de verschoontafel blijven staan aan de voorzijde. Verschoningsmaterialen altijd binnen handbereik houden. In sommige gevallen is het makkelijker het kind te verschonen als er bij het voeteneind wordt gestaan. Wanneer dit zo is altijd in contact blijven met het kind door het vast te houden. Wanneer de verschoontafel weer beneden is de afstandsbediening opbergen op hoogste plank in kast naast verschoontafel;

– Trapje bij aanrecht:

wanneer kinderen geverfd of geplakt hebben of op een andere manier vieze handen hebben worden deze gewassen bij het aanrecht. Hiervoor wordt een opstap van twee treden gebruikt. Medewerkers blijven hier altijd bij om toezicht te houden of te ondersteunen indien nodig (peuteropvang);

- Duoledikant :

Wanneer baby's of peuters in een van de bedjes van het duoledikant liggen/slapen is de voorzijde gesloten. Wanneer de voorzijde geopend wordt blijft de medewerkster altijd aan de voorkant staan en haalt het kind uit bed;

-Speelhuis met glijbaan in de tuin:

Jonge kinderen worden begeleidt bij het naar boven klimmen via het trappetje en verteld hoe ze zich in het speelhuis moeten gedragen, bijvoorbeeld "Niet boven aan de trap blijven staan, maar doorlopen het huisje in" en "Niet over de reling van het huisje gaan hangen".

Het huisje wordt alleen via de glijbaan verlaten om "drukke" op de trap te vermijden. Als een kind toch niet van de glijbaan af durft wordt gekeken of het onder begeleiding van een pedagogisch medewerker wel lukt of wordt het kind door de pedagogisch medewerker uit het huisje gehaald. Het speelhuis staat op bodembedekker houtsnippers. Aan het einde van de glijbaan liggen vrijwel geen snippers omdat deze weggegeden worden. Kinderen mogen daarom alleen zittend of liggend op de rug met de voeten vooruit van de glijbaan af.

-Speel-werkverdieping BSO ruimte:

Met de kinderen zijn afspraken gemaakt om veilig gebruik te maken van de speel-werkverdieping. De verdieping is via een trap te bereiken. De trap heeft antislipbedekking. Kinderen lopen rustig op de trap en wachten op elkaar zodat ze elkaar niet hoeven te passeren. Eenmaal boven lopen de kinderen gelijk door, blijven niet bovenaan de trap staan. Op de verdieping is het hek zo hoog dat er tussen het hek en het plafond geen kind door heen kan. De spijlen zijn zo op afstand van elkaar dat het niet mogelijk is er tussendoor te gaan.

Extra maatregelen: kinderen blijven van de plafondplaten, lampen en ventilatieroosters af.

Lampen zijn van kunststof en onbreekbaar.

Continue blijven monitoren of de gemaakte afspraken worden na gekomen.

3.1.2 Verstikking

De genomen maatregelen zijn:

- Laat de kinderen rustig zitten tijdens het eten, om verslikken te voorkomen

- Bij traktaties wordt geen gevaarlijk snoepgoed (wat verstikkingsgevaar kan opleveren) uitgedeeld aan de kinderen

– Er wordt speelgoed gebruikt dat aansluit bij de ontwikkeling van de kinderen.

Kinderen jonger dan 3 jaar laten wij alleen onder toezicht spelen met speelgoed kleiner dan 3,5 cm. Als grote en kleine kinderen samen spelen, gebeurt dit met het speelgoed voor de jongere kinderen.

- De pedagogisch medewerkers controleren zelf regelmatig het speelgoed. Speelgoed dat niet veilig is (stuk, beschadigd, afbladderende verf, losse stiksels of touwtjes bij stoffen speelgoed) wordt gerepareerd of weggegooid. Bij aanschaf van nieuw speelgoed wordt goed gekeken of speelgoed veilig is.
- Voordat de kinderen buiten gaan spelen, controleert de pedagogisch medewerker of er geen zwerfvuil op het terrein ligt. De pedagogisch medewerker controleert ook of er geen kleine voorwerpen op het terrein liggen.

3.1.3 Vergiftiging

De genomen maatregelen zijn:

- Medicijnen worden bewaard buiten bereik van kinderen in een hoge afgesloten kast (indien nodig in de koelkast).
- Schoonmaakmiddelen, andere giftige stoffen en plastic zakken worden buiten bereik van kinderen bewaard (in een hoge afgesloten kast of in een kastje met beveiliging). De kast wordt na gebruik altijd afgesloten.
- Echte schoonmaakwerkzaamheden (werkzaamheden waarbij schoonmaakmiddelen worden gebruikt) worden gedaan wanneer de kinderen niet aanwezig zijn op de groep.
- Voordat de kinderen buiten gaan spelen, controleert de pedagogisch medewerker of er geen zwerfvuil op het terrein ligt.
- Er zijn geen giftige of stekelige planten of begroeiing rondom of op het speelterrein
- Giftige kantoorartikelen zoals inkt (printer) worden bewaard buiten bereik van kinderen

3.1.4 Verbranding

De genomen maatregelen zijn:

- Kopjes met hete dranken worden buiten bereik van de kinderen geplaatst. Er worden geen kinderen op schoot genomen wanneer koffie of thee wordt gedronken;
- De warmwaterkraan in de keuken is afgesteld op de laagste temperatuur;
- Om verbranding van de zon te voorkomen wordt er een hitteprotocol gehanteerd;

Open vuur is op de gehele locatie niet toegestaan

3.1.5 Letsel door omvallende kast en gevaarlijke voorwerpen

De genomen maatregelen zijn:

- Alle kasten zijn verankerd aan de muur;
- De keukenlade waarin messen e.d. liggen is voorzien van kinderslot
- Gootsteenkastje is voorzien van kinderslot
- Gevaarlijke knutselmaterialen worden hoog opgeborgen;
- Alle stopcontacten zijn kindveilige stopcontacten;
- Elektrische apparaten worden hoog opgeborgen;
- Persoonlijke bezittingen van medewerkers worden bewaard in afgesloten leidsterkast.

3.2 Sociale veiligheid

Ten aanzien van sociale veiligheid hebben we de volgende risico's gedefinieerd als grote risico's:

3.2.1 Grensoverschrijdend gedrag

Grensoverschrijdend gedrag door volwassenen of door kinderen kan een enorme impact hebben op het welbevinden van het getroffen kind of medewerker. Op onze locatie heeft dit thema dan ook onze bijzondere aandacht.

We hebben de volgende maatregelen getroffen om grensoverschrijdend gedrag met elkaar te voorkomen en wat te doen als we merken dat het toch plaatsvindt:

- Tijdens het teamoverleg wordt regelmatig over het onderwerp gesproken om zo een open aanspreekcultuur te creëren waarbij medewerkers elkaar durven aan te spreken en elkaar feedback te geven op elkaars handelen;
- In het pedagogisch beleidsplan hebben we opgenomen dat kinderen wordt geleerd hoe je met elkaar om kunt gaan waarbij respect is voor normen en waarden. Zo weten kinderen wat wel en niet toelaatbaar is en wat gepast en ongepast gedrag is;
- Alle medewerkers hebben een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG-verklaring). Per 1 maart 2018 staat iedereen vermeld in het Personenregister;
- We werken met het vierogenprincipe;
- Medewerkers kennen het vierogenprincipe;
- Het vierogenprincipe wordt nageleefd;
- Medewerkers spreken elkaar aan als ze merken dat het vierogenprincipe niet goed wordt nageleefd door hun collega's;
- Er is een Meldcode wat te doen als kindermishandeling wordt vermoed;
- Medewerkers kennen de Meldcode wat te doen als kindermishandeling wordt vermoed;
- We maken gebruik van gedragsregels (Bijlage 2)

3.2.2 Kindermishandeling

De genomen maatregelen zijn:

- De medewerkers zijn op de hoogte van de Meldcode Kindermishandeling en Huiselijk Geweld en wordt in de praktijk toegepast;
- De pedagogisch medewerkers hebben de training van de meldcode gevolgd in 2020;
- Vermoedens worden altijd schriftelijk vastgelegd en besproken met collega's en/of leidinggevende

3.2.3 Vermissing

De genomen maatregelen zijn:

- De voordeur is gesloten. Medewerkers doen de deur open voor ouders/verzorgers of anderen die bij WereldwijZ moeten zijn.
- De poort van de buitenruimte wordt altijd gesloten met de daarvoor bestemde schuiven zodat kinderen niet ongemerkt van het buitenterrein kunnen en onbevoegden niet zomaar het terrein op kunnen. De poort wordt alleen geopend door een medewerker;
- Kinderen worden alleen meegegeven aan de ouder(s)/verzorger(s), tenzij door de ouder(s) /verzorger(s) aangegeven wordt dat de kinderen door iemand anders worden opgehaald (bij voorkeur een foto laten zien van degene die de kinderen dan ophaalt)

3.2 Gezondheid

Volgens de GGD is in Nederland is deelname aan het Rijksvaccinatieprogramma niet wettelijk verplicht. Er zijn ouders die – bijv. vanwege hun levensbeschouwing – besluiten om hun kinderen niet te laten vaccineren. Dit is met name een risico voor het ongevaccineerde kind zelf. Het kind is niet beschermd als het met de veroorzakers van de betreffende ziekten in aanraking komen. De kans dat een niet gevaccineerd kind andere kinderen met een ziekte uit het Rijksvaccinatieprogramma besmet is uiterst klein. Dit komt omdat meer dan 99% van de kinderen en volwassenen zijn gevaccineerd, dit effect heet groepsimmunitet. Op het gebied van infectieziekten volgt WereldwijZ Kindercentrum zoveel mogelijk het advies van de RIVM en/of GGD. Daarnaast hanteert WereldwijZ Kindercentrum ook een eigen ziektebeleid.(Bijlage 4) Ten aanzien van gezondheid hebben we de volgende risico's gedefinieerd als grote risico's:

3.3.1 Besmetting ziektekiemen

De volgende protocollen zijn aanwezig om het risico besmetting door ziektekiemen zoveel mogelijk uit te sluiten:

- Hygiëencode
- Ziektebeleid

3.3.2 Voedselvergiftiging

- Om voedselvergiftiging te voorkomen zijn er regels opgesteld die staan beschreven in het hygiëncode . (Bijlage 3)

4.0 Omgaan met kleine risico's ten aanzien van veiligheid en gezondheid

Leren omgaan met risico's is erg belangrijk voor kinderen. Internationaal wetenschappelijk onderzoek toont aan dat leren omgaan met risico's goed is voor de ontwikkeling van kinderen.

Door het ervaren van risicovolle situaties, bijvoorbeeld tijdens het spelen, ontwikkelen kinderen risicocompetenties: ze leren risico's inschatten en ontwikkelen cognitieve vaardigheden om de juiste afwegingen te maken wanneer een risicovolle situatie zich opnieuw voordoet.

Het nemen van risico's is een onderdeel van de 'gereedschapskist' voor effectief leren. Risicovol spelen ontwikkelt een positieve houding van 'ik kan het' en daarmee gaat een kind uitdagingen meer zien als iets om van te genieten dan om te vermijden. Dit vergroot onafhankelijkheid en zelfvertrouwen, wat belangrijk kan zijn voor hun doorzettingsvermogen als ze geconfronteerd worden met uitdagingen.

Het leren omgaan met risico's heeft een positieve invloed op de fysieke en mentale gezondheid van kinderen en op het ontwikkelen van sociale vaardigheden. Kinderen staan sterker in hun schoenen en kunnen beter conflicten oplossen en emoties herkennen van speelmaatjes.

Bewegingen die veel voorkomen bij risicovol spelen, zoals slingeren, klimmen, rollen, hangen en glijden, zijn niet alleen leuk voor kinderen, maar ook van essentieel belang voor hun motorische vaardigheden, balans, coördinatie, en lichaamsbewustzijn. Kinderen die dat niet doen zijn vaker onhandig, voelen zich ongemakkelijk in hun eigen lichaam, hebben een slechte balans en bewegingsangst.

Onze missie is onze kinderen een zo veilig en gezond mogelijke opvang te bieden. Hierbij willen we ongelukken of ziekte als gevolg van een bijvoorbeeld niet schoon of ondeugdelijk speelgoed voorkomen. Maar met over bescherming doen we de kinderen uiteindelijk ook geen goed. Daarom beschermen we de kinderen tegen onaanvaardbare risico's. Een bult, een schaafwond of iets dergelijks kan gebeuren. Sterker nog, er zit ook een positieve kant aan:

- Het heeft een positieve invloed op fysieke gezondheid
- Het vergroot zelfvertrouwen, zelfredzaamheid en doorzettingsvermogen
- Het vergroot sociale vaardigheden

Daarom aanvaarden wij op onze opvang de risico's die slechts kleine gevolgen kunnen hebben voor de kinderen en leren ze hier op een juiste manier mee om te gaan. Om risicovolle speelsituaties veilig te houden moeten kinderen zich daarom tijdens speelsituaties of activiteiten houden aan diverse afspraken. Daarnaast zijn er afspraken over hoe om te gaan met spullen als speelgoed en gereedschap, dit om te voorkomen dat door oneigenlijk gebruik letsel kan ontstaan. (Bijlage 1)

Om gezondheidsrisico's te beperken en de kinderen hieraan zelf bij te laten dragen zijn daarom goede afspraken met kinderen noodzakelijk. Voorbeelden van afspraken die met kinderen zijn gemaakt, zijn het wassen van de handen na toiletbezoek of het houden van een hand voor de mond tijdens niezen of hoesten. Ook leren de jonge kinderen dat ze niet met de afvallemmer mogen spelen, maar wel zelf hun luier weg mogen gooien.

De afspraken worden regelmatig met de kinderen besproken en herhaald. Bijvoorbeeld voorafgaand aan een activiteit of spel, voorafgaand aan een verschoningsmoment of in periodes dat veel kinderen en medewerkers verkouden zijn.

Tijdens overlegmomenten van de teams wordt besproken of de afspraken die zijn vastgelegd in het beleid ook in de praktijk tot uiting komen en ook daadwerkelijk de risico's verkleinen.

5.0 Preventieve maatregelen op het gebied van veiligheid

WereldwijZ Kindercentrum heeft als uitgangspunt dat de ruimtes (zowel binnen als buiten) veilig moeten zijn en tegelijkertijd een uitdaging moeten bieden. Daarom wordt telkens goed overwogen of een veiligheidsrisico aanvaardbaar is, of dat er maatregelen moeten worden genomen. De genomen maatregelen gelden voor de hele locatie.

5.1 Preventieve maatregelen op gebied van gezondheid

Kinderen die de kinderopvang bezoeken kunnen in contact komen met infectieziekten. Om dit risico zo klein mogelijk te houden, heeft WereldwijZ Kindercentrum het Ziektebeleid. Hierin staat beschreven in welke gevallen een kind het kindercentrum niet mag bezoeken en hoe de pedagogisch medewerkers moeten handelen in geval van ziekte. Tevens nemen we preventieve maatregelen (m.b.t. de overdracht van ziektekiemen, het binnenmilieu, het buitenmilieu en (het uitblijven van) medisch handelen) die de gezondheid van alle kinderen, ouders en medewerkers zo goed mogelijk waarborgen.

5.2 Protocollen en werkinstructies

Om het veiligheidsbeleid en gezondheidsbeleid binnen ons kindercentrum juist op te kunnen volgen en uit te kunnen voeren, zijn er verschillende protocollen en werkinstructies opgesteld. Op deze manier worden Pedagogisch medewerkers en overig personeel in staat gesteld om het veiligheids- en gezondheidsbeleid op de juiste manier vorm te geven en uit te voeren op de locatie. De volgende protocollen/beleidsplannen worden gehanteerd:

- Calamiteitenplan
- Ontruimingsplan
- Privacy Regelgeving
- Foto- en videoprotocol
- Gedragsregels
- Huisregels
- Meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld
- Ziektebeleid/medicijnverstrekking
- Hygiëneprotocol

6.0 Thema's uitgelicht

In dit hoofdstuk worden een aantal thema's beschreven.

6.1 Grensoverschrijdend gedrag

Grensoverschrijdend gedrag door volwassenen of door kinderen kan een enorme impact hebben op het welbevinden van het getroffen kind of medewerker. Op onze locatie heeft dit thema dan ook onze bijzondere aandacht. (Bijlage 2)

We hebben de volgende maatregelen getroffen om grensoverschrijdend gedrag met elkaar te voorkomen en wat te doen als we merken dat het toch plaatsvindt:

- Tijdens het teamoverleg wordt regelmatig over het onderwerp gesproken om zo een open aanspreekcultuur te creëren waarbij medewerkers elkaar durven aan te spreken en elkaar feedback te geven op elkaars handelen;
- In het pedagogisch beleidsplan hebben we opgenomen dat kinderen wordt geleerd hoe je met elkaar om kunt gaan waarbij respect is voor normen en waarden. Zo weten kinderen wat wel en niet toelaatbaar is en wat gepast en ongepast gedrag is;
- Alle medewerkers hebben een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG-verklaring). Per 1 maart 2018 staat iedereen vermeld in het Personenregister;
- We werken met het vierogenprincipe;
- Medewerkers kennen het vierogenprincipe;
- Het vierogprincipe wordt nageleefd;
- Medewerkers spreken elkaar aan als ze merken dat het vierogenprincipe niet goed wordt nageleefd door hun collega's;
- Er is Meldcode wat te doen als kindermishandeling wordt vermoed;
- Medewerkers kennen de Meldcode wat te doen als kindermishandeling wordt vermoed;
- We maken gebruik van gedragsregels

6.2 Vierogenprincipe

Kinderen worden in een veilige omgeving uitgedaagd om te leren en zich te ontwikkelen.

WereldwijZ Kindercentrum heeft het vierogenprincipe gemaakt dat bijdraagt aan een veilige omgeving voor de kinderen. Onder de voorwaarde dat wij er tegelijkertijd voor willen zorgen dat kinderen voldoende ervaringen kunnen opdoen, uitgedaagd worden om te groeien, zonder dat zij daarin belemmerd worden door te knellende regels.

Ook voor pedagogisch medewerkers geldt dat wij willen dat zij zich in een veilige omgeving uitgedaagd voelen om te groeien en zich verder te ontwikkelen. Veilig betekent hier bijvoorbeeld

dat er een open aanspreekcultuur is waarin medewerkers elkaar aanspreken. Dat pedagogisch medewerkers weten dat hun collega meekijkt en/of luistert, juist om het voor de medewerkers veiliger te maken om hun werk te kunnen doen.

Op het kinderdagverblijf is het wettelijk verplicht het vierogenprincipe toe te passen. Dit vormt een belangrijk onderdeel van het beperken van het risico op grensoverschrijdend gedrag. Het doel van dit vierogenprincipe is het risico op misbruik van kinderen te beperken door te voorkomen dat volwassenen zich binnen een kinderdagverblijf gedurende langere tijd ongehoord of ongezien kunnen terugtrekken met een kind. Op onze locatie is het zo georganiseerd dat een pedagogisch medewerker, stagiair, vrijwilliger of andere volwassene zijn of haar werkzaamheden uitsluitend kan verrichten terwijl hij of zij gezien of gehoord kan worden door een andere volwassene. Dit betekent dat altijd iemand moet kunnen meekijken of meeluisteren. Dat betekent dat met vier ogen, ook vier oren kunnen worden bedoeld.

Wij geven hier op de volgende wijze vorm aan:

Ten aanzien van het personeel:

- Van iedere medewerker is er een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG). Dit geldt tevens voor stagiaires en vrijwilligers;
- Er heerst een open werkklimaat, zodat medewerkers elkaar altijd aan durven te spreken op hun handelen;
- Er werkt een vast team van medewerkers;
- Medewerkers lopen bij elkaar binnen en werken nauw samen. Zo houden ze toezicht op elkaar en elkaars manier van werken;
- In de uren dat de pedagogisch medewerker alleen op de groep staat tijdens de 3-uursregeling, is er een voortdurende inloop door ouders. Het onvoorspelbare karakter van de haal en brengsituaties (je weet niet exact wanneer een ouder binnen- of langsloopt) verkleint het risico dat iemand zich onbespied of niet gecontroleerd zou kunnen voelen;
- De leidinggevende komt regelmatig onaangekondigd binnen in de groepsruimten. Juist omdat dit ook niet op ingeplande momenten gebeurt en dus onvoorspelbaar is, draagt dit bij aan het vierogenprincipe.

Ten aanzien van de transparantie van het gebouw:

- Het gebouw is zo transparant mogelijk;
- De groepsruimten zijn voorzien van grote ramen, zodat er altijd van buiten naar binnen gekeken kan worden;
- Ramen worden niet dichtgeplakt met bijvoorbeeld werkjes of aankondigingen;
- De verschoonruimte/toiletruimte is op de groep zelf;
- Er zijn open doorgangen tussen de groepsruimten;

Ten aanzien van signaleren:

- Is bij de medewerkers de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling bekend en hebben zij hiervoor een training gevolgd of gaan dit doen;
- De medewerkers zetten de meldcode in wanneer dit nodig is;
- De aandachtsfunctionaris (de leidinggevende) dient als aanspreekpunt voor de Pedagogisch medewerkers.

Ten aanzien van uitstapjes:

- Bij uitstapjes gaan pedagogisch medewerkers bij voorkeur minimaal met zijn tweeën op pad met een groepje kinderen;
- Als pedagogisch medewerkers alleen met een groepje kinderen op pad gaan, dan is dit een vaste pedagogisch medewerker en dan is dit in een omgeving waar voldoende sociale controle aanwezig is van andere mensen (bijvoorbeeld naar de bakker, kinderboerderij, etc.);

6.3 Achterwachtregeling

Alle groepen zijn in één pand gevestigd, hierdoor zijn er altijd genoeg medewerkers aanwezig die als achterwacht kunnen dienen. Er zijn altijd minimaal twee medewerkers in het pand aanwezig. Als in een uitzonderlijke situatie er maar één medewerker aanwezig kan zijn en er geen andere volwassene op de locatie is, moet de achterwachtregeling worden toegepast. Dit betekent dat in geval van calamiteiten een achterwacht beschikbaar is die binnen vijftien minuten aanwezig kan

zijn op de opvanglocatie. De (actieve) achterwacht is telefonisch bereikbaar tijdens de opvangtijden op de locatie.

6.4 Veilig slapen

Helaas komt het af en toe voor dat een baby tijdens kinderopvang plotseling en onverwacht overlijdt, ook wel wiegendood genoemd. In overleg met praktijkdeskundigen is speciaal voor de kinderopvang een protocol ontwikkeld.

WereldwijZ Kindercentrum maakt gebruik van dit protocol en heeft dit opgenomen in het Beleidsplan Veiligheid en Gezondheid (**bijlage 6**)

7.0 EHBO / BHV-regeling

Om adequaat te kunnen handelen bij incidenten is het noodzakelijk dat er tijdens openingsuren minimaal één volwassene aanwezig is met een geldig en geregistreerd certificaat voor kinderehbo en Bedrijfs Hulp Verlening (BHV)

Op onze locatie doen we er alles aan om te voorkomen dat een kind letsel oploopt als gevolg van een ongeluk(je). Toch is dit helaas niet geheel te voorkomen. Daarnaast kunnen zich andere calamiteiten voordoen, waardoor EHBO of BHV noodzakelijk is.

Wij vinden het belangrijk dat alle beroepskrachten in het bezit zijn van een geldig EHBO & BHV-certificaat. Op deze manier kan iedereen adequaat handelen wanneer dit nodig is. Ieder jaar nemen alle beroepskrachten die werkzaam zijn bij WereldwijZ Kinderopvang deel aan de herhaling EHBO BHV.

De beroepskrachten hebben Eerste Hulpvaardigheden geoefend onder begeleiding van een erkende EHBO-instructeur. Deze cursus is goedgekeurd door het Nederlandse Oranje Kruis/NIBHV. Doordat ieder jaar alle beroepskrachten deelnemen aan de cursus blijft de kennis actueel.

De training is gevolgd bij Kwant's EHBO/BHV, het certificaat is 2 jaar geldig en voldoet aan de (nieuwe) wet- en regelgeving.

8.0 Beleidscyclus

Van doelen naar maatregelen en acties en opvolgend het bijstellen van beleid

Met de verhuizing naar een nieuwe locatie doorlopen medewerkers en leidinggevenden een nieuwe risico-inventarisatie om alle mogelijke risico's in kaart te brengen. Na oplevering van het pand zal het uiteindelijke plan van aanpak opgesteld worden (indien nodig)

8.1 Plan van aanpak

De risico-inventarisaties geven inzicht in de huidige stand van zaken ten aanzien van veiligheid en gezondheid. Naar aanleiding van deze inventarisatie komen er een aantal actiepunten op de agenda met als doel de kwaliteit van de opvang te verbeteren.

8.2 Evaluatie

Om te bepalen of de genomen acties en maatregelen ertoe hebben geleid dat er een veiligere en gezondere opvang kan worden geboden, evalueren we twee keer per jaar de genomen maatregelen en/of ondernomen acties tijdens een teambespreking. Indien een maatregel of actie een positief effect heeft gehad, wordt het veiligheids- en gezondheidsbeleid hierop aangepast.

9.0 Communicatie en afstemming intern en extern

9.1 Intern

We vinden het belangrijk dat medewerkers zich betrokken voelen bij het veiligheids- en gezondheidsbeleid. Wanneer het beleidsplan voor veiligheid en gezondheid wordt opgesteld of bijgesteld, spelen zij dan ook een actieve rol hierin.

Draagvlak en betrokkenheid van de Pedagogisch medewerkers is een voorwaarde om het beleid in de praktijk uit te dragen en na te leven. Om dit te realiseren zal er tijdens elk teamoverleg een thema of onderdeel uit het beleid worden besproken en geëvalueerd. Dit om continu in gesprek te blijven over het beleid. Hierdoor blijven we scherp op onze werkwijzen en kunnen we bij

veranderingen in de omgeving of situatie, direct controleren of het beleid al dan niet moet worden aangescherpt.

Wanneer een nieuwe medewerker op de locatie komt werken zorgen we voor een uitgebreide introductie in het veiligheids- en gezondheidsbeleid, met indien nodig eventuele extra opleiding en instructies. Zodanig dat deze persoon in staat is tot het nemen van maatregelen wanneer dit aan de orde is.

Alle documenten die zijn opgesteld om de medewerkers hun werk zo goed mogelijk te laten uitvoeren, o.a. pedagogisch beleidsplan, pedagogische werkplannen, dit beleidsplan veiligheid en gezondheid, meldcode kindermishandeling etc. zijn op de locatie aanwezig in de leidsterkast.

9.2 Extern

Via de nieuwsbrief en via de oudercommissie berichten we ouders over onze activiteiten ten aanzien van veiligheid en gezondheid. Wanneer er vragen zijn van ouders worden deze zo mogelijk ter plekke beantwoord.

Ouders kunnen alle beleidsplannen en documenten ten aanzien van veiligheid en gezondheid, pedagogisch beleid en missie en visie inzien op de website www.wereldwijz.nl en op de locatie.

10. Ondersteuning en melding van klachten

Hoewel we ons uiterste best doen een helder en zorgvuldig beleid te voeren ten aanzien van veiligheid en gezondheid, kan het altijd voorkomen dat een medewerker of ouder een klacht heeft. We staan open voor feedback en bespreken deze klacht het liefst direct met de medewerker of ouder zelf om tot een oplossing te komen.

10.1 Klachtenregeling

Wij willen graag weten hoe ouders over WereldwijZ Kindercentrum denken en waarderen het dan ook wanneer ouders ons laten weten waarover zij niet tevreden zijn of wat beter zou kunnen. Dit geeft ons de mogelijkheid om de kwaliteit van onze opvang te verbeteren en te werken aan een oplossing voor een eventuele klacht.

Een klacht kan alleen schriftelijk ingediend.

In eerste instantie wordt de interne klachtenprocedure in gang gezet en proberen wij het probleem intern op te lossen.

Mocht dit niet lukken dan kunnen ouders of medewerker zich richten tot de Geschillencommissie Kinderopvang (www.degeschillencommissie.nl) Dit is een externe klachtencommissie die de klacht dan in behandeling zal nemen. U betaalt hiervoor een kleine vergoeding (klachtengeld). Om dit te kunnen doen, moet u eerst de interne klachtenprocedure van de kinderopvangorganisatie doorlopen.

Bijlage 1

Huisregels WereldwijZ Kindercentrum

Algemeen

1. In het kindercentrum wordt er gelopen, niet gerend.
2. Kinderen dragen geen (van huis meegenomen) lange kettingen.
3. Een fopspeen wordt in het kindercentrum alleen gedragen om het kind op zijn/haar gemak te stellen of wanneer het nodig is om te slapen.
4. Huisdieren zijn op het hele terrein van het kindercentrum niet toegestaan.
5. Er worden geen kleine voorwerpen, kleiner dan 3,5 cm, en scherpe voorwerpen meegebracht worden naar het kindercentrum.
6. Er mag niet geklommen worden op de vensterbanken, tafels en stoelen.
7. Kinderen mogen niet zonder toezicht aan elektrische apparaten komen.
8. Er wordt netjes gesproken, er wordt niet geschreeuwd.
9. Er wordt niet met spullen gegooid.
10. Kasten zijn niet om in te klimmen
11. Koordjes aan kleding (capuchon trui, jas) mogen niet langer zijn dan 15 cm.
12. Op het hele terrein van het kindercentrum is het verboden te roken.
13. Ouders laten hun tas niet onbeheerd achter en zorgen ervoor dat de tas dicht is.
14. Ballen, fietsen, steppen e.d. zijn voor buiten.
15. Veranderingen in de (kind)gegevens zoals adres, tel. nummer e.d. worden altijd aan het kindercentrum doorgegeven.

Aanmelden

1. Kinderen worden aangemeld via het aanmeldingsformulier (website) of telefonisch
2. Na aanmelding wordt het kind , afhankelijk van de leeftijd en/of de groepsgrootte, in een groep geplaatst of op de wachtlijst gezet. Er wordt met ouders afgesproken wanneer de wendagen zijn.
3. Voor de eerste opvangdag wordt door het kindercentrum en de ouders/verzorgers de plaatsingsovereenkomst getekend

Halen en brengen

1. Wanneer kinderen met de fiets gebracht of gehaald worden kan de fiets op de stoep neergezet worden.
2. Wanneer kinderen met de auto gebracht of gehaald worden is er parkeergelegenheid in de straten rondom het kindercentrum of de parkeerplaats achter het kindercentrum
3. Meegebrachte fietsen van de kinderen kunnen in de tuin op de daarvoor aangewezen plek neergezet worden.
4. Bij brengen en halen van kinderen voor de peuterspeelgroep wordt er gewacht in de hal tot de deur naar de groepsruimte geopend wordt door medewerker.

Afmelden

1. Wanneer een kind door ziekte of andere redenen niet komt wordt dit tijdig, doch voor 9.00 uur telefonisch doorgegeven. (zie ook ziektebeleid)

Regels per specifieke ruimte

Entree

1. In de hal letten ouders/verzorgers op hun kind(eren)
2. Jassen en tassen van de kinderen worden opgehangen aan de kapstok.
3. Ouders/verzorgers laten hun tas niet onbeheerd achter en zorgen er voor dat de tas dicht is.
4. Geen spullen rond laten slingeren op de vloer.

5. Kinderwagens e.d. worden op de daarvoor aangewezen plek gestald.
6. Niemand komt aan de brandslang
7. Kinderen verblijven niet zonder toezicht in de hal.

Groepsruimten

1. We laten geen spullen (speelgoed e.d.) rondslingeren op de vloer buiten de daarvoor aangewezen speelplekken.
2. Speelgoed wordt direct opgeruimd als er niet meer mee gespeeld wordt.
3. Er wordt gelopen, niet gerent.
4. Kinderen snuffelen niet in de afvalbakken

Keuken

1. Kinderen zijn alleen onder toezicht bij de oven.
2. Kinderen klimmen niet op het aanrecht.
3. Kinderen blijven van de blusser af.
4. Kinderen openen niet zonder toezicht en/of toestemming de koelkast.
5. Tijdens eet – en drinkmomenten zitten de kinderen aan tafel

Sanitaire ruimte

1. De sanitaire ruimte is niet om in te spelen.
2. Kinderen snuffelen niet in de afvalbak
3. De wasbak is alleen om handen te wassen en niet om met water te spelen

Buiten ruimte

1. Er wordt niet geklommen in de omheining
2. Er wordt niet geklommen in de regenpijpen
3. Speelgoed wordt direct opgeruimd als er niet meer mee gespeeld wordt.

Bijlage 2

Gedragsregels WereldwijZ Kindercentrum

Datum vaststelling gedragsregels: 30-12-2018

Inleiding

WereldwijZ Kindercentrum scheidt een klimaat waarin kinderen, ouders en medewerkers (waaronder stagiaires en vrijwilligers) zich veilig voelen.

Algemene gedragsregels

- * Iedereen wordt geaccepteerd zoals hij/zij is; alle mensen zijn verschillend en dat is prima
- * Iedereen gaat respectvol met elkaar om. Er worden geen racistische opmerkingen gemaakt, gediscrimineerd, geroddeld of gescholden. Ook wordt niemand uitgelachen, vernederd of buitengesloten
- * Er wordt geen lichamelijk of verbaal geweld gebruikt. Ook wordt er niet bedreigd met lichamelijk geweld.
- * Iedereen die gedrag vertoont dat als onacceptabel wordt ervaren wordt hierop aangesproken. In het geval van (dreigementen van) lichamelijk of verbaal geweld door medewerkers of ouders is de leidinggevende bevoegd corrigerende maatregelen te nemen of om de toegang tot WereldwijZ Kindercentrum te ontzeggen
- * Wapens (waaronder ook kleine messen, stokken, nepwapens e.d.) zijn verboden. Bij overtreding van deze regel wordt het wapen in beslag genomen en kan de politie worden ingeschakeld)
- * Iedereen houdt zich aan gemaakte afspraken
- * Iedereen is zuinig op het materiaal en de omgeving van WereldwijZ Kindercentrum
- * Iedereen is zuinig op de bezittingen van een ander
- * Iedereen zorgt voor rust op de locatie

Specifieke gedragsregels medewerkers van WereldwijZ Kindercentrum

- * De medewerker is consistent en betrouwbaar in zijn of haar gedrag
- * De medewerker is zich ten alle tijden bewust van zijn/haar eigen handelen zowel op de werkvloer als privé
- * De medewerker wijst pesten en plagen ten alle tijden af. De medewerker is op de hoogte van het pestprotocol en zet deze zo nodig in werking
- * De medewerker luistert naar het kind en neemt het kind serieus
- * De medewerker benadert het kind positief en let op en benoemt meer de dingen die goed gaan dan de dingen die minder goed gaan
- * De medewerker spreekt niet over het gedrag, huiselijke omstandigheden of andere privacy gevoelige zaken van een kind in het bijzijn van niet direct betrokken personen
- * De medewerker zorgt er voor zichtbaar te zijn voor andere volwassenen als hij/zij alleen is met een kind
- * De medewerker treedt buiten werktijd niet op als kinderopvang voor kinderen die ingeschreven staan bij WereldwijZ Kindercentrum
- * De medewerker gebruikt geen seksueel getint taalgebruik en maakt geen seksueel getinte grappen of opmerkingen naar kinderen en andere volwassenen (zie Meldcode Vermoeden van Seksueel Misbruik)
- * Foto's en video's die in WereldwijZ Kindercentrum worden gemaakt, worden alleen bewaard, bewerkt of verspreid met schriftelijke toestemming van de ouders/verzorgers van de kinderen. Foto's en video's worden niet met persoonlijke telefoons of camera's gemaakt. Hiervoor wordt het toestel van WereldwijZ Kindercentrum gebruikt. (zie Foto- en Videoprotocol)
- * De medewerker zorgt er voor tenminste 10 minuten voor aanvang werktijd aanwezig te zijn. Bij ziekte of verhindering wordt er op tijd afgemeld bij de (plaatsvervangend) leidinggevende

Beroepscode Kinderopvang: https://www.fnv.nl/site/alle-sectoren/sectoren/fnv-zorg-en-welzijn/883566/917919/FNV_Z_W_Beroepscode_Kinderopvang_web.pdf

HYGIENECODE WERELDWIJZ KINDERCENTRUM

Versie 2022

S.Y. Liefhebber- van Heteren

Inhoudsopgave

1. Inleiding

2. Persoonlijke hygiëne

2.1. Handhygiëne

2.2. Persoonlijke verzorging

2.3. Hoest- en niesdiscipline

2.4. Toilethygiëne

2.5. Hygiëne tijdens verschoenen

3. Binnenmilieu

3.1. Ventilatie

3.2. Temperatuur- en vochtbalans

3.3. Extreme warme dagen

4. Binnenlucht

4.1. Allergenen

4.2. Rook

4.3. Stoffigheid

4.4. Verf, lijm en spuitbussen

5. Voedingsverzorging en goede hygiënische praktijken in de verschillende fasen van voedingsverzorging

5.1 Hygiënisch werken

5.2 Inrichting van ruimten voor voedingsverzorging

5.3 Essentiële aspecten van de voedingsverzorging

5.4 Risico's

5.5 Werkinstructies voor concrete handelingen in de verschillende fasen van voedingsverzorging

1. INLEIDING

Jonge kinderen vormen een kwetsbare groep. Hun afweersysteem is nog volop in ontwikkeling.

Via de andere kinderen en bijvoorbeeld door het gebruik van gezamenlijk speelgoed komen zij vaker en op jongere leeftijd in contact met allerlei ziekteverwekkers (micro-organismen)

waartegen zij nog geen weerstand hebben opgebouwd. Hierdoor hebben kinderen die een kindercentrum bezoeken een grotere kans om een infectieziekte op te lopen dan kinderen die thuis verblijven. Wetenschappelijk onderzoek heeft aangetoond dat in een omgeving van drie of meer kinderen het aantal infecties verdubbelt. Omdat een kind infecties ook al kan verspreiden in de a-symptomatische fase (waarin het kind nog geen ziekteverschijnselen vertoont), zijn goede hygiënemaatregelen noodzakelijk om onnodige overdracht van ziektekiemen tegen gaan.

Door extra aandacht te besteden aan hygiëne kunnen gezondheidsrisico's worden beperkt. Het gaat daarbij niet alleen om een schone leefomgeving en een goede persoonlijke hygiëne, maar tevens om het voorkomen van risicovol gedrag, waardoor micro-organismen zich kunnen vermenigvuldigen tot grote hoeveelheden.

Om te voorkomen dat kinderen ziek worden is een gezonde leefomgeving (binnen- en buitenmilieu) van belang. Hierdoor blijft het aantal ziektekiemen tot een minimum

beperkt. Daarnaast moet er op een verantwoorde manier met voeding worden omgegaan. Wanneer er toch sprake is van een verhoogd risico op besmetting (door bijvoorbeeld zieke kinderen, besmet voedsel of een ongeluk met een open wond), moet er op een juiste manier

gehandeld worden. Door een goed beleid op het gebied van medicijnverstrekking, hygiëne bij de bereiding van voedsel en wondverzorging kunnen gezondheidsrisico's tot een minimum worden beperkt.

2. PERSOONLIJKE HYGIENE

2.1. HANDHYGIENE

Ziektekiemen worden onder meer via de handen overgedragen. Een goede handhygiëne door groepsleiding, maar ook door de kinderen, is een van de meest effectieve manieren om besmettingen te voorkomen. De handhygiëne verbetert door geen sieraden te dragen aan handen of polsen. Handen wassen moet gebeuren door zowel volwassenen als kinderen op de volgende momenten:

Voor:

- het aanraken en bereiden van voedsel;
- het eten of het helpen bij eten;
- wondverzorging.

Na:

- hoesten, niezen en snuiten;
- toiletgebruik/billen afvegen;
- het verschonen van een kind;
- contact met lichaamsvochten zoals, speeksel, snot, braaksel, ontlasting, wondvocht of bloed;
- buiten spelen;
- contact met vuil textiel of de afvalbak;
- schoonmaakwerkzaamheden.

Handen wassen gaat als volgt:

- Gebruik stromend water;
- Maak de handen nat en doe er vloeibare zeep op;
- Wrijf de handen (gedurende 10 seconden) over elkaar en zorg ervoor dat water en zeep over de gehele handen worden verdeeld;
- Let op de kritische punten: was ook de vingertoppen goed, tussen de vingers en vergeet de duimen niet;
- Spoel de handen al wrijvend af onder stromend water;
- Droog de handen af met een papieren handdoek en gooi deze weg in de daarvoor bestemde afvalcontainer.

2.2. PERSOONLIJKE VERZORGING

Wondjes

- Wondvocht en bloed kunnen een besmettingsbron zijn.
- Was het wondje met water en desinfecteer met 70% alcohol.
- Zorg dat open wondjes altijd zijn afgedekt met een waterafstotende pleister.

Nagelverzorging

- Onder lange nagels, kunstnagels en geschilferde of gebrokkelde nagellak kunnen micro-organismen zich hechten en vermeerderen. Knip nagels bij voorkeur kort en gebruik liever geen kunstnagels.

Wat te doen bij ziekte van een pedagogisch medewerker?

- Wij roosteren zieke personeelsleden niet in op het moment dat er besmettingsgevaar is voor de kinderen en collega's. Haar dienst wordt zo mogelijk opgevangen door een collega, anders door een invalkracht.

2.3. HOEST- EN NIESDISCIPLINE

Ziektekiemen uit de neus, mond en keel kunnen zich op verschillende manieren verspreiden. Door hoesten en niezen worden ziektekiemen via onzichtbare speekseldeeltjes verspreid in de lucht.

Als deze vochtdruppeltjes door een ander worden ingeademd, nestelen de ziektekiemen zich bij deze persoon in de neus, mond, keel of longen met mogelijk ziekte tot gevolg.

Wanneer de hand voor de mond wordt gehouden, kan besmetting optreden via de handen.

Een andere verspreidingsweg is via snot of slijm. Denk hierbij bijvoorbeeld aan een kind dat een

snottebel wegveegt en met het vuile handje speelgoed vastpakt. Via het "besmette" speelgoed kan een ander kind op een later tijdstip besmet raken.

De volgende maatregelen kunnen ook aan de kinderen aangeleerd worden:

- Hoest of nies niet in de richting van een ander;
- Leer de kinderen het hoofd weg te draaien of het hoofd te buigen;
- Houd tijdens het hoesten of niezen de hand of, liever nog, de binnenkant van de elleboog voor de mond;
- Was de handen na hoesten, niezen of neus afvegen;
- Voorkom snottebellen door de kinderen op tijd de neus af te laten vegen.

Zakdoeken

Bij het afvegen van de neus komen er ziektekiemen op de zakdoek en de handen.

Hergebruikte

zakdoeken zijn een onderschatte besmettingsbron. In een warme (broekzak) en vochtige omgeving gedijen micro-organismen goed. Bij hergebruik van de vuile zakdoek is er een reële

kans dat besmetting via de handen wordt overgedragen.

- Gebruik altijd papieren zakdoeken of tissues en gooi die na gebruik weg.

2.4. TOILETHYGIENE

Ontlasting en urine kan ziektekiemen bevatten, waardoor handen en sanitair besmet kunnen raken. Besmetting van handen komt veel voor en daardoor eveneens besmetting van alle contactoppervlakken in de sanitaire ruimte. Dit zijn oppervlakken die na toiletbezoek met de handen worden aangeraakt. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de spoelknop, de kraan, de handdoekhouder, de lichtsakelaar of de deurkruk. Besmette oppervlakken kunnen fungeren als overdrachtsmedium. Op een later tijdstip kunnen langs deze weg overgebrachte ziektekiemen via handmondcontact infecties teweegbrengen. Om risico's te beperken zijn de volgende zaken van belang:

- Gebruik alleen toiletten op kindhoogte;
- Was de handen na toiletbezoek;
- Gebruik vloeibare zeep en papieren handdoeken;
- Gebruik geen potjes;
- Neem geen speelgoed en dergelijke mee naar de WC;
- Houd bij peuters toezicht, om te voorkomen dat peuters vergeten de handjes te wassen.

2.5. HYGIENE TIJDENS VERSCHONEN

Het verschonen van een jong kind brengt risico's met zich mee vanwege het mogelijke contact met ontlasting/urine. Er is een aanzienlijke kans dat het kind, de verzorger of de omgeving besmet raakt met bacteriën.

Waar moet op gelet tijdens het verschonen?

- Houd het verschonen strikt gescheiden van voedselbereiding door middel van aparte werktafels, beide plaatsen zijn voorzien van een tappunt van water.
- Blijf altijd bij een kind tijdens de verschoning, zodat het kind niet van de aankleedtafel af kan vallen, van het trapje af kan vallen, zonder toezicht op de aankleedtafel klautert, zich kan stoten tegen een rand van de aankleedtafel, in het afvalbakje/medicijnkastje of in schoonmaterialen kan snuffelen, geen kleine voorwerpen in zijn mond kan doen, bekneeld kan komen te zitten onder de aankleedtafel.

Verschoon kinderen op een daarvoor bestemde ondergrond (verschoonkussen);

- Vervang het aankleedkussen als het beschadigd is;
- Zorg dat de bekleding van het aankleedkussen goed te reinigen is;
- Gebruik de wasgelegenheid in de schoonruimte;
- Gooi luiers na gebruik direct weg.

Zorg voor een schone schoonplek

- Verschoon het kind op het schoonkussen;
- Reinig het schoonkussen na iedere verschoning.

Reiniging schoonkussen:

- Maak een oplossing (van allesreiniger in water) in een fles of plantenspuit;
- Spuit of giet de oplossing op een wegwerpdoekje;
- Neem na het schoonmaken het schoonkussen met een vochtige doek af;
- Droog het schoonkussen na met een wegwerpdoek of een katoenen handdoek.

Wanneer moet er gedesinfecteerd worden?

- In principe is het niet nodig het schoonkussen te desinfecteren.
- Zorgvuldig huishoudelijk schoonmaken is voldoende.
- Na vervuiling met bloed of bloederige diarree moet het schoonkussen wel gedesinfecteerd worden.

- Maak het verschoonkussen eerst huishoudelijk schoon;
- Ontsmet het kussen daarna met alcohol 70%;
- Laat de alcohol aan de lucht drogen.

Controle aankleedtafel

De aankleedtafel wordt jaarlijks door de directie in juli gecontroleerd op stevigheid, stabiliteit, gebreken en mankementen. Bij twijfel wordt direct contact opgenomen met de fabrikant.

3. BINNENMILIEU

3.1. VENTILATIE

Voldoende ventilatie is een voorwaarde voor een gezond binnenmilieu. Als een ruimte bedompt ruikt voor iemand die binnenkomt, is dat een indicatie dat de ventilatie onvoldoende is. Bij onvoldoende ventilatie kunnen onder meer de volgende klachten optreden: hoofdpijn, irritaties aan ogen of slijmvliezen en astmatische klachten. Doordat in slecht geventileerde ruimten onnodig veel ziektekiemen in de lucht aanwezig zijn, neemt ook de kans op infectieziekten toe.

Ventileren

Ventileren is het voortdurend verversen van lucht. Buitenlucht vervangt daarbij de binnenlucht die verontreinigd wordt door het continu vrijkomen van vocht, gassen, geurstoffen, micro-organismen en zwevende deeltjes microstof (vaak *fijn stof* genoemd).

Luchten

Luchten is het in korte tijd verversen van alle verontreinigde binnenlucht door het wijd openzetten van ramen of deuren. Lucht gedurende ongeveer tien minuten. Hierdoor wordt alle lucht in de ruimte ververst terwijl de temperatuur redelijk constant blijft. In de meeste gevallen is de temperatuur binnen tien minuten weer op peil. Luchten is geen vervanging voor ventilatie.

Ook wanneer er voldoende gelucht wordt blijft ventileren noodzakelijk!

Afspraken met betrekking tot ventileren en luchten:

- Open tijdens het gebruik van de ruimten, altijd een luchttoevoer (raam op kiertje of ventilatieroosters).
- Lucht de ruimte extra tijdens bewegingsspelletjes, het stofzuigen en het opmaken van bedjes.
- De deur van de slaapruijnte staat 's nachts open, wanneer er overdag geen kinderen in de bedjes liggen staat de deur open indien nodig
- Lucht eventueel in 'pauzes' of activiteiten buiten de ruimte indien er weinig geventileerd wordt.
- Zorg ervoor dat de ventilatievoorzieningen goed werken.
- Zorg voor periodiek onderhoud van mechanische ventilatie en voor het reinigen van ventilatieroosters (zie schoonmaakschema).

Wij maken gebruik van luchtmeetapparatuur om altijd de luchtkwaliteit (CO₂, temperatuur, vochtgehalte) te waarborgen.

Wanneer blijkt dat het CO₂-, vochtgehalte of de temperatuur te hoog of te laag is zal er extra geventileerd of gelucht worden door ramen en/of deuren open te zetten. Als dat niet voldoende uitwerking heeft kan besloten worden luchtreinigingsapparatuur in te zetten.

Kleurcodering CO2 niveau:

Groen: 400-800 ppm is goed (+- 400 ppm is het niveau van de buitenlucht)

Oranje: 800-1200 ppm is medium (wanneer het dit niveau bereikt is het zaak om extra te ventileren)

Rood: meer dan 1200 ppm is slecht (1200 is echt de limiet voor binnenlucht, ventileren is noodzakelijk)

3.2. LUCHT- EN VOCHTBALANS

De behaaglijkheid in een ruimte is onder andere afhankelijk van de temperatuur en vochtigheid

van de lucht. Als mensen in een ruimte verblijven komt veel vocht vrij. In een vochtige omgeving kan condens optreden. Dit maakt groei van huisstofmijten, schimmels en bacteriën gemakkelijker.

Bij condensatie trekt bijvoorbeeld vocht in poreus materiaal zoals matrassen, wat aantrekkelijk is voor schimmels. Gezondheidseffecten die kunnen optreden zijn ontsteking van het neusslijmvlies (hooikoortsachtige verschijnselen), luchtweginfecties, astma of eczeem.

Afspraken voor temperatuur- en vochtbeheersing:

- Stel de temperatuur in de groepsruimte in op 18 - 20 °C. Gebruik de zonwering tijdig (wanneer de zon op de ramen begint te schijnen). In groepsruimten mag de temperatuur niet lager zijn dan 17 °C en niet hoger dan 25 °C. De temperatuur in de slaapruijnte is 15 – 18 C

- Voorkom temperatuurschommelingen van meer dan 5 °C.

- Controleer wekelijks de relatieve luchtvochtigheid in slaap- en groepsruimten.

Binnen zijn er veel bronnen van vocht zoals dweilwater, en aanwezige personen.

Daarnaast kunnen bouwkundige gebreken (lekkage of doorslag, optrekkend vocht, water in de kruipruimte) vochtproblemen veroorzaken.

Vochtproblemen ontstaan als de vochtproductie niet in balans is met de afvoer van vocht via ventilatie.

- De luchtvochtigheid moet tussen de 40% en 60% liggen. Deze kan worden beïnvloed worden door extra ventileren en het regelen van de temperatuur.

3.3. EXTREEM WARME DAGEN

In Nederland zijn temperaturen boven de 28 °C nog steeds een uitzondering. Echter, wanneer deze temperaturen zich toch voordoen lopen vooral kinderen en ouderen een risico op het krijgen van hittegerelateerde aandoeningen.

Een daarvan is warmte-uitputting, dat kan ontstaan door vochtverlies, zoutverlies of beide tegelijk. Kinderen vormen hierbij zowel vanuit fysiologisch als gedragsmatig oogpunt een risicogroep.

Om deze reden is het wenselijk dat er maatregelen en / of acties afgesproken worden binnen het kindercentrum die ten tijde van dagen met extreme hitte uitgevoerd kunnen worden. Deze maatregelen worden hieronder samengevat en deze instructies treden in werking indien de weersvoorspellingen uitgaan van dagtemperaturen van 28 °C of hoger.

- Doe overdag zo min mogelijk verlichting aan.

- Zet alle ventilatieroosters open.

- Maak sanitaire ruimtes extra schoon.

- Schaf een ventilator of mobiele airco aan.

- Geef extra vocht (niet te koud) aan de kinderen en leid(st)ers en voorkom dorstgevoel.

- Plan geen intensieve bewegingsactiviteiten.

4. BINNENLUCHT

4.1. ALLERGENEN

Voorwerpen van textiel zoals vloerkleden, gordijnen, matrassen, boxkleden en gestoffeerd meubilair vormen een belangrijke bron van allergenen. Allergenen zijn stoffen die een allergische reactie kunnen veroorzaken zoals astma of allergisch eczeem. Veel kinderen zijn overgevoelig voor allergenen, vooral van huisstofmijten en huisdieren, maar ook wel voor huidschilfers van andere mensen. Allergenen zijn vooral schadelijk voor kinderen die een allergie hebben.

Maar gezonde kinderen kunnen door contact met allergenen allergieën ontwikkelen. Huisdieren zijn doorgaans niet aanwezig in het kindercentrum. Maar hun allergenen worden verspreid via de kleding van mensen die thuis huisdieren hebben. Ook komen allergenen binnen via tweedehands spullen (denk aan banken of knuffels) uit huizen met huisdieren. Daarnaast kunnen allergenen, afkomstig van bomen rondom het kindercentrum of planten in de groepsruimten, voor klachten zorgen. Tref hiervoor de volgende maatregelen:

- Wij kopen speelgoed dat gemaakt is van stoffen die geen allergische reactie oproepen, zoals plastic en hout.
- Wij hebben geen huisdieren.
- Houd goed schoon (zie schoonmaakrooster).
- Was alle textiel op 60 °C.

4.2. ROOK

Bij verbranding van tabak of wierrook ontstaat veel rook. Rook bestaat uit gassen en vaste deeltjes microstof, een mengsel van honderden verschillende schadelijke stoffen. Deze stoffen hebben een nadelige invloed op de luchtwegen en de longen van zowel de roker als die van de meeroker.

- Het is verboden te roken in het gehele gebouw van het kindercentrum en de buitenruimte van het kindercentrum.
- Wij branden geen kaarsen of wierrook in het kindercentrum.

4.3. STOFFIGHEID

De inrichting van de ruimten moet het mogelijk maken ze gemakkelijk schoon te houden. Een goede keuze en opstelling van meubilair en een strak schoonmaakschema voorkomen het ontstaan van stofnesten. Werkzaamheden en activiteiten kunnen veel stof doen opwaaien. Zwevende stofdeeltjes vormen een risico voor de gezondheid (luchtwegklachten bijvoorbeeld), meer nog dan een zichtbaar laagje stof of een stofnest.

- Stel het meubilair zo op dat er geen stofnesten ontstaan. Verplaats het meubilair als er stofnesten worden ontdekt;
- Gebruik een natte doek in plaats van een droge wisser, hierdoor wordt voorkomen dat stof in de ruimte (lucht) terechtkomt;
- Laat de doek na gebruik drogen;
- Volg het schoonmaakschema.

4.4. VERF, LIJM EN SPUITBUSSEN

In veel verf, lijm en spuitbussen zitten oplosmiddelen (vluchtige organische stoffen) die tijdens het gebruik verdampen. Deze stoffen kunnen irritatie van slijmvliezen, hoofdpijn en vermoeidheid veroorzaken.

- Gebruik lijm en verf op waterbasis.

Dit geldt ook voor middelen die bedoeld zijn om verfvlekken of lijmresten te verwijderen. Het gebruik van spuitbussen in een kleine ruimte kan leiden tot explosiegevaar.

Spuitbussen verspreiden een nevel die gemakkelijk in de longen terecht kan komen en die zeker niet bevorderlijk is voor de gezondheid.

- Gebruik geen spuitbussen in het bijzijn van de kinderen.

5. Voedingsverzorging en goede hygiënische praktijken in de verschillende fasen van voedingsverzorging

Onder goede hygiënische praktijken worden werkwijzen en procedures verstaan waarmee de risico's bij de voedingsverzorging zoveel mogelijk worden beheerst en in belangrijke mate bijdragen aan de voedselveiligheid in de instelling.

5.1 Hygiënisch werken

Hygiëne is de kennis van alles wat mensen gezond houdt en de maatregelen die worden genomen om ziekten te voorkomen. Micro-organismen zijn de belangrijke veroorzakers van ziekten. De vermeerdering en overdracht ervan moet daarom bij de behandeling van levensmiddelen worden voorkomen. Een instelling die voedingsmiddelen verstrekt aan cliënten zal er alles aan willen doen om ervoor te zorgen dat de kwaliteit ervan is gewaarborgd. Hygiënisch werken heeft betrekking op de persoonlijke hygiëne van medewerkers en op de bedrijfshygiëne.

Persoonlijke hygiëne

Hygiënisch werken begint bij de medewerkers die belast zijn met de voedingsverzorging en daarbij de hele dag door met allerlei producten en voorwerpen in aanraking komen. Zij moeten zorgen voor een goede persoonlijke hygiëne. Verder is het van belang dat er goede afspraken worden gemaakt over de wijze waarop wordt gehandeld als een medewerker een persoonlijk risico vormt voor de voedselveiligheid in de instelling. Melding van een dergelijk risico aan de leidinggevende is van belang. Infectie aan handen, verkoudheid of diarree kunnen bijvoorbeeld noodzaken tot de tijdelijke aanpassing van taken.

Bedrijfshygiëne

Evenals persoonlijke hygiëne is het handhaven van de bedrijfshygiëne gericht op het voorkomen van de vermeerdering en overdracht van micro-organismen bij de behandeling van levensmiddelen en daarmee van het ontstaan van voedselinfecties of voedselvergiftiging. Daarnaast is bedrijfshygiëne erop gericht de kwaliteit van voedingsmiddelen te bewaren en bederf te voorkomen. In het algemeen geldt dat de bedrijfshygiëne wordt gewaarborgd door de activiteiten en handelingen die verband houden met de behandeling van voedingsmiddelen uit te voeren met inachtneming van de werkinstructies en vaste procedures. Belangrijke aandachtsgebieden voor bedrijfshygiëne zijn bijvoorbeeld de plaats waar handen worden gewassen en de reiniging van keukenapparatuur, het keukengereedschap, de werkoppervlakken en ruimten waarin voeding wordt klaargemaakt.

5.2 Inrichting van ruimten voor voedingsverzorging

Voor het handhaven van de bedrijfshygiëne is het noodzakelijk dat de ruimten bestemd voor de voedingsverzorging op de juiste wijze ingericht zijn. Deze richtlijnen zijn vooral bedoeld voor de inrichting van professionele keukens en zijn opgenomen om te kunnen raadplegen bij aanpassing of verbouwingen van de locatie. Kleine instellingen beschikken vanwege de beperkte voedingsverzorging vaak slechts over een keuken die vergelijkbaar is met een keuken in een privé woning of die van een wooneenheid voor leefgemeenschappen met een beperkt aantal bewoners. Niettemin worden aan deze keukens en andere ruimten waar de voedingsverzorging plaatsvindt eisen gesteld

aan de inrichting.

- De ruimten mogen geen doorgangsruijme zijn.
- Er moet voldoende ruimte zijn om een scheiding aan te brengen tussen vuile en schone producten en tussen rauw en bereid voedsel.
- Er moet een afsluitbare opbergruimte zijn voor materialen en droge producten.
- Er moet een koel- en/of diepvriesbewaarruimte zijn.
- De wanden van de ruimten moeten tot een op de werkzaamheden aangepaste hoogte glad en goed afwasbaar zijn. Daarboven moeten de wanden absorberend zijn.
- Vloeren moeten goed te reinigen zijn.
- Er moet voldoende handenwasgelegenheid zijn. Bij voorkeur twee spoelbakken zodat tijdens het bereiden van voedsel ruimte is om de handen te kunnen wassen.
- Het materiaal van werkbladen moet goed te reinigen zijn en zo nodig bestand zijn tegen hete pannen.
- Snijplanken moeten goed te reinigen zijn.
- Keukenapparatuur moet gemaakt zijn van materiaal dat goed te reinigen is en zodanig geplaatst zijn dat deze en de omgeving ervan goed kan worden schoongemaakt.

5.3 Essentiële aspecten van de voedingsverzorging

Bij de beheersing van risico's is een aantal aspecten van essentieel belang in alle fasen van de voedingsverzorging, dat wil zeggen vanaf de aankoop of ontvangst van voedingsmiddelen tot de uitgifte.

Het betreft de beheersing van:

- temperatuur
- reinheid
- versheid

Beheersing van temperatuur

De juiste temperaturen bij de voedingsverzorging worden beheerst door stelselmatige en goed uitgevoerde controles en/of metingen. Werknemers moeten zich er bewust van zijn dat in de dagelijkse praktijk de feitelijke temperaturen door allerlei oorzaken kunnen afwijken van de vereiste temperaturen. Een eenvoudig voorbeeld van de oorzaak van een afwijking van de temperatuur is de uitval van een koelkast.

Beheersing van reinheid

Reinheid in de organisatie wordt beheerst door het handhaven van de persoonlijke en de bedrijfshygiëne. Werknemers moeten bijvoorbeeld van het handen wassen een routine maken en er zich bewust van zijn dat een op het oog schone organisatie (geen kruimels, voedingsresten of andere zichtbare vervuiling) niet betekent dat de keukenapparatuur, het keukengereedschap, werkoppervlakken en werkruimten daadwerkelijk schoon zijn. Hygiënisch schoon vereist stelselmatig schoonmaken op de juiste wijze of met de juiste schoonmaakmiddelen. De voedselveiligheid is vooral in het geding bij de behandeling van versproducten (groenten, vlees en melkproducten) omdat deze gevoelig zijn voor besmetting. Belangrijke oorzaken voor deze besmetting zijn het onvoldoende wassen en spoelen van eetwaren en het verwerken van oude voorraden in verse eet- en drinkwaren en in alle fasen van de voedingsverzorging door kruisbesmetting. Het voorkomen van kruisbesmetting vereist de voortdurende aandacht van medewerkers en het aanleren van routinematige hygiënische handelingen. Onder kruisbesmetting wordt het overgaan van micro-organismen van product op product verstaan.

Beheersing van versheid

Versheid wordt beheerst door controle op de houdbaarheidsdatum en bewaartemperaturen van levensmiddelen. Het gebruik van verpakte en nog niet

aangebroken producten door fabrikanten en andere levensmiddelenbedrijven levert weinig problemen op voor de voedselveiligheid in instellingen. Deze zijn voorzien van stickers met informatie over de houdbaarheid van producten door vermelding van de THT (tenminste houdbaar tot)- datum en de TGT (te gebruiken tot)-datum. De versheid is vooral in het geding bij de bereiding van voedingsmiddelen uit versproducten of van flessenvoeding in kindercentra en bij de van huis meegebrachte etenswaren. Omdat deze producten bij aankomst in de instelling al veel micro-organismen bevatten is sprake van een aanmerkelijk kortere houdbaarheid. Dit vereist het noteren van de interne verbruiksdatum (IVD) na de ontvangst, de bereiding of het ontdooien van producten. Worden verpakte producten aangebroken, dan verkort dit de houdbaarheid en gelden de THT- en TGT-datum niet meer. Ook bij het aanbreken van verpakte producten is daarom het noteren van de IVD vereist.

5.4 Risico's bij de voedingsverzorging en goede hygiënische praktijken in de verschillende fasen van voedingsverzorging

Goede hygiënische praktijken worden in alle fasen van de voedingsverzorging in acht genomen, dat wil zeggen bij:

1. Inkopen en bestellen
2. Bewaren en opslaan
3. Bereiding
4. Uitgeven en uitserveren
5. Reinigen
6. Afvoeren van afval
7. Bestrijding ongedierte

1. Inkopen en bestellen

De leverancier moet er in verband met de houdbaarheid voor zorgen dat de temperatuur van producten of levensmiddelen bij levering goed is en de verpakkingen van producten onbeschadigd en schoon zijn. Als de temperatuur bij levering te hoog is kan er al een ernstige vermeerdering van micro-organismen hebben plaatsgevonden. Door beschadigde verpakkingen heeft ongedierte vrije toegang tot een product of kan het anderszins vervuild zijn met zand en stof. Dit wordt door een medewerker van de instelling bij inkoop of ontvangst gecontroleerd. Voor de controle van de temperatuur kan deze (steekproefsgewijs) worden gemeten maar kan ook worden volstaan met de beoordeling van de omstandigheden waarop het product wordt aangeboden of is vervoerd. De tijd tussen aankoop/ontvangst en opslag van gekoelde of ingevroren producten moet zo kort mogelijk zijn.

2. Bewaren en opslaan

Na de ontvangst van de goederen gaan de producten het magazijn, de koeling of diepvries in. Kijk daarbij eerst of de verpakking nog in orde is. Bij een kapotte verpakkingen kan de kwaliteit van producten snel achteruit gaan door het contact met zuurstof of er kan kruisbesmetting ontstaan. Zet producten die gekoeld moeten worden zo snel mogelijk in de koeling. Schommelingen in de temperatuur (onderbreking van de koelketen) hebben een negatieve invloed op de kwaliteit van de producten. Hoe langer een product wordt bewaard, des te meer het in kwaliteit achteruit gaat. Werk daarom bij het aanvullen van de goederen volgens het first in first out systeem (fiffo-systeem). Controleer ook altijd of de houdbaarheidstermijn van de reeds aanwezige producten nog voldoende lang is. Bij het aanvullen van gekoelde of diepgevroren producten is het ook van belang om te controleren of de verschillende producten bij juiste temperatuur worden bewaard.

3. Bereiden

Bij het bereiden van producten is uit oogpunt van voedselveiligheid een aantal

aandachtspunten van belang. Voorkomen van kruisbesmetting Als voedingsmiddelen met elkaar of met een besmet voorwerp in aanraking komen, kunnen micro-organismen worden overgebracht van het ene op het andere product. De bereiding van kip levert een goed voorbeeld op. Rauwe kip bevat meestal de ziekmakende salmonellabacteriën. Na voldoende verhitting zijn de salmonellabacteriën gedood. Als echter het mes waarmee de kip in stukken is gesneden zonder reiniging wordt gebruikt voor het snijden van andere voedingsmiddelen dan kunnen deze ook besmet raken met de salmonellabacterie. De gebraden kip zelf kan overigens ook opnieuw besmet raken als deze na het braden op het werkblad wordt gelegd waar deze in rauwe toestand al op heeft gelegen.

Gebruik van grondstoffen

Het wassen van grondstoffen is van belang om vervuilingen door zand, stof, luis en ander ongedierte te verwijderen.

Ontdooien

Als diepgevroren producten relatief kort voor verhitting uit de vriezer worden gehaald, bestaat het risico dat de kern niet goed ontdooit is. Bij de daarop volgende verhitting bestaat de kans dat de kern de minimaal vereiste temperatuur van 75 °C, die nodig is voor het doden van alle micro-organismen, niet zal bereiken. Laat ingevroren producten daarom tijdig van tevoren in de koelkast ontdooien. Om kruisbesmetting van andere producten te voorkomen moet dit onderin de koelkast gebeuren. Lekvocht (drip) waarin zich bacteriën kunnen bevinden, bijvoorbeeld van ontdooit vlees, kan dan niet terechtkomen op andere producten.

Verhitten van producten (koken en bakken)

Bij het verhitten van producten moeten deze een kerntemperatuur bereiken van minimaal 75 °C. Pas dan is er zekerheid dat alle (ziekteverwekkende) micro-organismen zijn gedood.

Regenereren

Onder regenereren wordt verstaan het zodanig opwarmen van een gekoelde of diepgevroren maaltijd of maaltijdcomponent, dat de kerntemperatuur ten minste 75 °C bedraagt en de kwaliteit van de maaltijd niet vermindert. Verhitting (in de kern van de producten) is noodzakelijk om er zeker van te zijn dat schadelijke micro-organismen worden gedood.

Bereiding flessenvoeding en moedermelk

De bereiding van flessenvoeding en het gebruik van moedermelk gaat gepaard met risico's die bijzondere aandacht vereisen. Hiervoor gelden bijzondere instructies.

Poedervormige babyvoeding is niet steriel, de instructies voor de bereiding ervan en voor de behandeling van flessen moet daarom goed worden nageleefd.

Als de moedermelk te lang wordt bewaard of niet voldoende wordt gekoeld bestaat grote kans op de vermeerdering van schadelijke micro-organismen. Aan de ouders, die bij het brengen van een baby tevens afgekolfd moedermelk afgeven, moet daarom een duidelijke instructie worden gegeven over de behandeling ervan voorafgaand aan de afgifte in het kinderdagverblijf. Na ontvangst is de organisatie verantwoordelijk voor de behandeling van de flessenvoeding en moedermelk tot de consumptie ervan door de baby. Iedere baby krijgt een eigen mandje met daarop de naam en geboortedatum waarin de poedermelk of afgekolfd moedermelk wordt bewaard. Afgekolfd moedermelk gaat direct na ontvangst in de koelkast.

4. Uitgeven en uitserveren

Bij kamertemperatuur worden warme producten langzaam kouder en koude producten langzaam warmer. De in de producten aanwezige micro-organismen kunnen zich daarbij snel vermeerderen. Dit kan worden voorkomen door warme gerechten echt (door en door) warm en koude gerechten echt koud te serveren. Koude gerechten worden daarom kort voor het serveren uit de koeling gehaald. Verder is het van belang dat bij het eerste serveren wordt vastgesteld hoe laat het is en dat niet geconsumeerde producten uiterlijk

na twee uur worden weggegooid. Tijdens het uitgeven en uitserveren van producten kan ook kruisbesmetting ontstaan. Belangrijk is daarom opnieuw de handhaving van persoonlijke hygiëne en de bedrijfshygiëne.

5. Reinigen

In etensresten die onbedekt en niet gekoeld blijven staan, vermeerderen de microorganismen zich snel, ze moeten daarom ook snel worden verwijderd. Keukenapparatuur, het keukengereedschap en werkoppervlakken moeten na gebruik worden gewassen. De ruimten waar de voedingsverzorging plaats vindt moeten dagelijks worden gereinigd. Het volgen van een reinigingsplan is daarbij van belang. Zie hiervoor het model op de website van de Brancheorganisatie Kinderopvang (www.kinderopvang.nl dossier hygiëncode). Reinigingsmiddelen kunnen giftig zijn of irritatie aan luchtwegen ogen en huid veroorzaken. Daarom moet er zorgvuldig en volgens de gebruiksaanwijzing mee worden gewerkt. Het risico dat reinigingsmiddelen in voedingsmiddelen terechtkomen moet worden voorkomen. Plaats reinigingsmiddelen daarom niet in de buurt van voedingsmiddelen.

6. Afvoeren van afval

Om te voorkomen dat door achtergebleven etensresten ongedierte wordt aangetrokken moet het afval dat vrijkomt bij de voedingsverwerking en consumptie regelmatig op de juiste wijze worden afgevoerd. Het is vanuit milieuoverwegingen van belang de afvalstromen te scheiden.

7. Bestrijding ongedierte.

Voor de bestrijding van ongedierte is het van belang om een gespecialiseerd bedrijf in te schakelen. Dit vanwege de grote risico's die verbonden zijn aan het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen. Uit hygiënisch oogpunt maar ook in verband met de bescherming van het milieu en de regels die de overheid daartoe heeft gesteld.

5.5 Werkinstructies voor concrete handelingen in de verschillende fasen van voedingsverzorging

Aanbevolen wordt deze werkinstructies geplastificeerd in de ruimten voor voedingsverzorging zichtbaar op te hangen.

Persoonlijke en bedrijfshygiëne

Persoonlijke hygiëne

- zorg voor schone en goed wasbare kleding
- draag bij vuile werkzaamheden een voorschoot of wegwerpschort
- zorg voor schone en verzorgde haren
- houdt haren kort of samengebonden
- kam of borstel haar niet in ruimten waar voeding wordt behandeld
- houd nagels kort en schoon
- gebruik geen te sterk ruikende parfums of aftershaves
- gebruik geen kauwgom tijdens het werk
- eet en rook niet tijdens de voedselbehandeling
- hoest of nies niet boven bereide en onverpakte producten
- draag geen sieraden tijdens de voedselbehandeling (uitgezonderd een gladde trouwring)
- dek wondjes aan de handen af met een waterafstotende pleister
- was handen in ieder geval:
 - bij aanvang van de werkzaamheden
 - na toiletbezoek
 - na de verschoning van luiers
 - na niezen, neus snuiten en hoesten
 - bij het wisselen van werkzaamheden
 - na contact met de afvalbak

- na aanraking van besmet of rauw materiaal
- na contact met huisdieren
- na oor- en/of neuspeuteren
- verschoon handdoeken dagelijks

Instructie handen wassen

- was de handen met zeep gedurende tenminste 20 seconden
- was de gehele hand
- droog de handen goed af met een schone handdoek of een stuk keukenpapier

Bedrijfshygiëne

- zorg steeds voor gereinigde apparatuur, gereedschap, werkoppervlakken en ruimten
- reinig aanrechtbladen en tafels voor gebruik altijd eerst met sop
- droog gereinigde aanrechtbladen en tafels voor gebruik af met een schone doek
- verricht tijdens het reinigen geen andere werkzaamheden
- houd vuile vaat gescheiden van schone vaat
- neem elke dag een schone vaatdoek en gebruik die alleen voor de vaat
- zet geen materialen of producten op de vloer
- gebruik geen producten die op de grond zijn gevallen
- houd ongedierte uit de keuken
- raak voedingsmiddelen zo min mogelijk met de handen aan
- houd rauw en bereid voedsel strikt gescheiden
- haal producten zo kort mogelijk voor gebruik of bewerken uit de koeling
- zet producten na gebruik zo spoedig mogelijk weer in de koeling

Kruisbesmetting voorkomen

- Was handen goed met water en zeep alvorens voedsel wordt bereiden.
- Producten in de koelkast of diepvriezer altijd goed afdekken.
- Reinig na het gebruik ervan
- Bereid geen voedsel op oppervlakken die ook gebruikt worden voor het verschonen van kinderen. - Verschoon vaatdoekjes, hand- en theedoeken dagelijks of direct bij zichtbare vervuiling.
- Houd schone en vuile vaat strikt gescheiden.
- Plaats geen rauwe producten (vlees, groente) bovenop bereide producten.
- Voorkom direct of indirect contact tussen rauwe grondstoffen en bereide producten.
- Verwerk rauwe kip en gekookte kip strikt apart.
- Laat in bedrijfsruimten bestemd voor het bereiden van voedsel geen huisdieren toe.

Concrete werkinstructies

1. Inkopen en bestellen

- Controleer bij de ontvangst van voedingsmiddelen of de verpakking schoon en niet beschadigd is.
- Let bij vacuümverpakkingen op dat deze werkelijk vacuüm zijn. Is dit niet het geval dan is er zuurstof bij het product gekomen en is de kans op bederf groter.
- Controleer bij voedingsmiddelen in blik of de blikken niet ingedeukt zijn of juist bol staan.
- Beoordeel bij onverpakte producten zoals vlees de kleur en de geur.
- Controleer bij de ontvangst van voedingsmiddelen of de houdbaarheidsstermijn nog voldoende lang is.
- Koop of accepteer het product niet als de op het product aangegeven TGT datum is verstreken.
- Retourneer producten met een beschadigde verpakking of te korte houdbaarheidsdatum.

De temperatuur van de producten is ook bij de ontvangst ervan belangrijk. Aangezien de leverancier ook een voedselveiligheidssysteem moet toepassen, mag er van worden uitgegaan dat de temperatuur in orde is. Een regelmatige steekproefsgewijze controle van alle leveranciers is echter aan te bevelen. Bij een steekproefsgewijze controle kan bijvoorbeeld bij de ontvangst van meerdere kratten yoghurt volstaan worden met de meting van de temperatuur van één willekeurig krat.

2. Bewaren en opslaan

- Houd ontvangen producten niet langer dan nodig en in ieder geval niet langer dan een half uur buiten de koeling.
- Producten die langer dan een half uur buiten de koeling hebben gestaan moeten binnen twee uur worden opgegeten of weggegooid.
- Controleer bij het aanvullen van gekoelde of diepgevroren producten eerst de werking en/of temperatuur van de koelkast, koeling of diepvriezer. Meet bij twijfel de temperatuur met een (geijkte) thermometer.
- Pas bij het opslaan van voedingsmiddelen het Fifo-systeem toe. De producten die al/nog in de koelkast staan worden naar voren geplaatst en nieuw ontvangen producten achterin.
- Controleer of de houdbaarheidstermijn van de reeds aanwezige producten nog voldoende lang is.
- Sla geen gevaarlijke stoffen (bestrijdingsmiddelen, reinigingsmiddelen) op bij levensmiddelen. Sla deze op in een aparte afsluitbare ruimte.
- Plaats geen producten op de vloer van een koeling of vriescel.
- Bewaar eieren gekoeld in de originele verpakking die is voorzien van een THT-datum.

Van huis meegebrachte producten.

Zie er op toe dat door ouders / cliënten meegenomen bederfelijke etenswaren/traktaties, tenzij opnieuw adequaat gekoeld, binnen 2 uur worden geconsumeerd. Onderneem actie wanneer je twijfelt over de kwaliteit van de meegebrachte producten.

Van huis meegebrachte babyvoeding en/of moedermelk

- De ouders of verzorgers zijn mede verantwoordelijk voor de kwaliteit van de meegebrachte babyvoeding en moedermelk. Breng hen hiervan op de hoogte. Benadruk en zie er op toe dat ouders of verzorgers producten die koel moeten zijn en blijven pas vlak voor vertrek van huis uit de koelkast halen en in een koelbox vervoeren.
- Plaats de van ouders of verzorgers ontvangen babyvoeding en moedermelk direct in de koeling. (tenzij anders aangegeven)

3. Bereiden Gebruik grondstoffen

- Groenten, zeker als die bestemd zijn om in salades rauw te verwerken, moeten goed worden gewassen. Dit is nodig om vervuilingen als zand, stof, luis en ander ongedierte te verwijderen.
- Fruit voor fruithapjes, ook al wordt het fruit geschild gegeten, voor het schillen en snijden goed wassen.
- Behandel vers bereide fruithapje als een gekoeld product.

Ontdooien

- Ontdooi diepvriesproducten altijd in de koelkast. Dit duurt wat langer maar door deze werkwijze bereikt de buitenzijde nooit een hogere temperatuur dan 7°C.
- Gebruik voor snel ontdooien een magnetronoven.
- Vries ontdooide producten niet meer in. Deze producten bevatten meestal veel microorganismen. De altijd in het diepgevroren product aanwezige micro-organismen

groeien zeer snel in ontdooide producten.

- Bewaar ontdooide producten in een koelkast bij een temperatuur van 7 °C of lager en bewaar de producten als ze uit de vriezer komen nooit langer dan 48 uur (2 dagen).
- Zet op (de verpakking) van een ontdooid product dat niet direct wordt gebruikt een IVD-datum, liefst met gebruik van een kleurensticker. Gooi producten na het overschrijden van de IVD-datum weg.

Verhitten

- Zorg bij de verhitting van voedingsmiddelen dat een kerntemperatuur wordt bereikt van minimaal 75 °C. Pas dan bestaat de zekerheid dat alle (ziekteverwekkende) microorganismen zijn gedood.
- Haal eieren pas vlak voor de bereiding ervan uit de koeling. Kook of bak eieren tot de dooier is gestold. Bewaar beslag (bijvoorbeeld voor pannenkoeken) dat gemaakt is met verse eieren niet langer dan een ½ uur buiten de koelkast. Bewaar resten van het beslag niet en laat er niet van eten.

-Van huis meegebrachte babyvoeding en/of moedermelk

Babyvoeding en/of moedermelk wordt in de magnetron of flessenwarmer verwarmd tot de met de ouders afgesproken temperatuur. Flesvoeding mag niet warmer worden dan 30-35C

4. Uitgeven en uitserveren

- Zorg dat kinderen voor het eten hun handen hebben gewassen.
- Gebruik een schoon washandje bij het wassen van de handen van kinderen die dat zelf niet kunnen.
- Serveer met schoon servies, bestek en ander materiaal op een schone tafel
- Serveer warme gerechten echt (door en door) warm.
- Haal koude gerechten pas kort voor het serveren uit de koeling.
- Dek onverpakte producten zoveel mogelijk af met een folie of een beschermkap.
- Producten, die langer dan een ½ uur buiten de koelkast zijn geweest, worden binnen 2 uur opgegeten of vernietigd.
- Zuivelproducten zoals melk en yoghurt worden in de verpakkingen niet langer op tafel gezet dan ½ uur anders worden ze uitgeschonken in glazen.
- Bewaar geopende potten met broodbeleg (b.v. jam) in de koelkast als dit op de verpakking is voorgeschreven.
- Stop brood dat onverpakt op tafel heeft gestaan niet terug in de verpakking, maar gooi dit weg.
- Gooi overgebleven bereide voeding en voedingsresten weg.
- Bewaar geen kliekjes.

-Van huis meegebrachte babyvoeding en/of moedermelk

Controleer altijd voordat de fles aan de baby gegeven wordt de temperatuur van de melk, door een druppel melk aan de binnenkant van de pols te druppelen.

5. Reinigen

Vervuiling kan zichtbaar en onzichtbaar zijn. Verder kan een onderscheid worden gemaakt in droog vuil (broodkruimels, stof en dergelijke) en aangekleefd vuil (vet, saladeresten en dergelijke).

- Stem het gebruik van reinigingsmiddelen af op de aard van de vervuiling. Volg daartoe nauwgezet de gebruiksaanwijzing op de verpakking van het reinigingsmiddel.
- Houd het assortiment reinigingsmiddelen beperkt om de kans op fouten te verkleinen.
- Gebruik niet meer dan de op de verpakking aangegeven hoeveelheid.

- Gebruik zo nodig handschoenen.

Algemene instructies voor het schoonmaken van keukenapparatuur, het keukengereedschap, werkoppervlakken en ruimten waarin wordt gewerkt

- Houd bij het reinigen van apparaten rekening met de voorschriften van de fabrikant of leverancier. - Verwijder droog vuil.
- Spoel voor met lauw water om losse vuilresten te verwijderen.
- Reinig met heet water en een reinigingsmiddel.
- Spoel na met warm water.
- Laat de werkoppervlakken en materialen opdrogen. Wanneer met rauwe producten (bijvoorbeeld kippen- of varkensvlees) wordt gewerkt pas dan op voor kruisbesmetting. Maak in dat geval de werkoppervlakken en gereedschappen extra goed schoon. Desinfecteer eventueel de werkoppervlakken en gereedschappen met een desinfecteermiddel. Spoel daarna goed na met schoon water. Werk bij rauwe producten met een aparte snijplank. Deze plank na gebruik direct afwassen of in de vaatwasser reinigen.

Afwassen

- Houd schone en vuile vaat en bestek strikt gescheiden.
 - Voorkom dat schone vaat wordt vervuild.
 - Spoel sterk vervuild vaatwerk eerst voor, bijvoorbeeld met een handdouche.
 - Week aangekoekte etensresten voor met handwarm water.
 - Was af met een afwasmiddel.
 - Droog de afwas af en gebruik hiervoor een schone doek.
 - Spoel sponsjes en afwasborstels goed na en vervang deze regelmatig
- Van huis meegebrachte babyvoeding en/of moedermelk :**
Na voeden worden de flessen direct afgewassen, apart van de overige vaat.

6. Afvoeren van afval

Afval wordt in de afvalbak in de keuken gedaan. Deze wordt aan ieder einde van de dag verwisseld of indien nodig vaker per dag.

De afvalzak wordt naar de gezamenlijke afvalcontainer op de hoek van de straat gebracht.

7. Bestrijding ongedierte

- Zorg dat er geen toegangsmogelijkheden tot de ruimten voor voedingsverzorging zijn voor ongedierte. Vul holle ruimtes en kieren.
- Controleer bij de ontvangst van grondstoffen of er geen ongedierte in aanwezig is.
- Zorg bij opslag voor voldoende omloopsnelheid van de grondstoffen, zorg dus voor toepassing van het fifo-systeem.
- Zorg voor een goede reiniging. Etensresten trekken ongedierte aan.
- Zorg voor een goede afvalbehandeling.
- Inspecteer een aantal keren per jaar het hele keukencomplex op ongedierte.

Bijlage 4

Ziektebeleid

Inleiding

Binnen de kinderopvang geldt in algemeenheid dat zieke kinderen het kindercentrum niet kunnen bezoeken. Enerzijds omdat niet de juiste zorg en aandacht gegeven kan worden en omdat het in een aantal gevallen i.v.m. infectiegevaar, overdracht of besmettingsgevaar niet verantwoord is dat een kind het kindercentrum bezoekt. Anderzijds omdat kinderen wanneer ze ziek zijn of zich ziek voelen, zich thuis of bij naaste familie het beste op hun gemak voelen.

Wanneer is een kind ziek?

Het kindercentrum is niet berekend op de opvang van zieke kinderen. Ziekte is echter nogal een breed begrip. De beslissing of een kind al dan niet op de groep kan blijven wordt in principe genomen door de pedagogisch medewerksters. Het belang van het zieke kind staat hierbij voorop, maar er wordt ook rekening gehouden met het belang van de andere kinderen en de pedagogisch medewerksters.

Als een kind een zieke indruk maakt wordt er door de pedagogisch medewerksters op de volgende symptomen gelet:

- speelt het kind zoals we van hem/haar gewend zijn
- praat het kind zoals we van hem/haar gewend zijn
- voelt het warm aandacht
- huilt het vaker of langer dan anders
- heeft het regelmatig natte luiers
- gaat het regelmatig naar de wc
- wil het kind steeds liggen
- klaagt het kind over pijn

Het wil niet zeggen dat deze symptomen veroorzaakt worden door ziekte. Naar aanleiding van het gericht observeren van het kind en het vaststellen van feitelijke gegevens beslist de pedagogisch medewerkster, in overleg met een collega, of het kind op de groep kan blijven, of ouders/verzorgers gebeld dienen te worden of dat zelfs direct een arts gewaarschuwd moet worden.

Wanneer wordt er een huisarts ingeschakeld?

In principe is bij ziekte van een kind de ouder/verzorger degene die de huisarts inschakelt. Alleen als er acuut gevaar dreigt, schakelt het kindercentrum direct een arts in.

Voorbeelden van dergelijke gevallen zijn:

- een kind dat het plotseling benauwd krijgt
- een kind dat bewusteloos raakt of niet meer op aanspreken reageert
- een kind met plotseling hoge koorts

- een kind dat plotseling ernstig ziek lijkt
- ongevallen

Richtlijnen bij zieke kinderen

Wanneer moet het kind opgehaald worden of mag het niet naar het kindercentrum komen?

- als het kind te ziek is om aan het dagprogramma deel te nemen. Koorts is hierin een belangrijke graadmeter. Hierbij is een lichaamstemperatuur van 38.5 C en hoger bepalend.
- als de verzorging van het zieke kind te intensief is voor de pedagogisch medewerkers
- als het de gezondheid van de andere kinderen beïnvloedt

Hoe handelen de pedagogisch medewerkers?

1. De symptomen, temperatuur, datum en tijdstip worden genoteerd op een registratieformulier.
2. De pedagogisch medewerkers overleggen met elkaar.
3. Er wordt informatie ingewonnen over de symptomen/het ziektebeeld
4. De ouders/verzorgers worden door de pedagogisch medewerker telefonisch op de hoogte gebracht en gevraagd het zieke kind op te halen. De ouders/verzorgers beslissen of eventueel de huisarts ingeschakeld dient te worden. Een van de pedagogisch medewerkers ontfermt zich zoveel mogelijk over het zieke kind totdat het wordt opgehaald.
5. Als er acuut gevaar dreigt schakelt het kindercentrum direct een arts in.

Wereldwijd Kindercentrum hanteert de richtlijnen en adviezen van de GGD. Daar waar twijfel is zal in overleg met de GGD door de houder van het kindercentrum een besluit genomen worden.

Als er binnen het kindercentrum sprake is van een infectieziekte worden de ouders/verzorgers op de hoogte gebracht en geïnformeerd door een melding op het publicatiebord in de hal. Bij een meer dan normaal aantal gevallen van infectieziekten, meldt de pedagogisch medewerker dit bij de houder van het kindercentrum. Deze is wettelijk verplicht de infectieziekte en het aantal gevallen, zonder naamsvermelding, te melden bij de GGD (Wet Bestrijding Infectieziekten)

Wettelijk verplichte melding van infectieziekten

(Artikel 26 van de Wet publieke gezondheid)

In het geval van het optreden van een infectieziekte dienen er maatregelen te worden getroffen om te voorkomen dat de infectieziekte zich verder verspreidt. Hoe eerder hierbij maatregelen worden genomen, des te kleiner is het eventuele gevolg.

Het optreden van een ongewoon aantal van de hieronder genoemde aandoeningen van vermoedelijke infectieuze aard, zowel bij kinderen als personeel, dient binnen een werkdag gemeld te worden bij de plaatselijke GGD:

- acute maag- en darmaandoeningen
- geelzucht
- huidaandoeningen
- andere ernstige aandoeningen van vermoedelijk infectieuze aard. Hierbij wordt gedacht aan hersenvliesontsteking of meerdere gevallen van longontsteking in korte tijd.

Het is ondoenlijk om alle ziekteverschijnselen uitvoerig te beschrijven. In alle gevallen beslist de leiding van het kindercentrum of een kind dat ziek is wel of niet kan blijven of komen.

Wanneer de ouders/verzorgers twijfelen of het kind gebracht kan worden nemen zij tijdig telefonisch contact op met het kindercentrum. De pedagogisch medewerker zal dan een beslissing nemen aan de hand van de gegeven informatie of het kind kan komen.

Als een kind door ziekte niet op het kindercentrum kan komen dan wordt dit door de ouders/verzorgers telefonisch gemeld voor 9.00 uur.

Mocht een ouder het niet eens zijn met een beslissing dan kan er contact opgenomen worden met de houder van het kindercentrum. Dit kan zowel mondeling of schriftelijk.

Wanneer mogen kinderen in ieder geval niet komen

In een aantal gevallen is het uitgesloten dat kinderen naar het kindercentrum komen. Dit in verband met besmettingsgevaar en de ernst van de aandoening:

- ernstige of bloederige diarree
- geelzucht (wanneer een kind dit heeft opgelopen tijdens vakantie in het buitenland)
- tuberculose
- buiktyfus
- difterie
- polio

Daarnaast is het door allerlei omstandigheden mogelijk dat de pedagogisch medewerkers toch besluiten kinderen met bepaalde infectieziekten te weren. Dit gebeurt in overleg met de houder van het kindercentrum. Hierbij wordt gehandeld volgens de richtlijnen van de GGD.

Wanneer mogen kinderen onder voorbehoud komen

In een aantal gevallen mogen kinderen alleen het kindercentrum bezoeken als er bepaalde maatregelen zijn getroffen:

- als een kind hoofdluis heeft moet dit behandeld worden volgens de richtlijnen van het LSH (Landelijk Steunpunt Hoofdluis)
- wanneer een kind krentenbaard heeft moeten de blaasjes worden afgedekt. Als dit niet mogelijk is mag het kind het kindercentrum weer bezoeken als de blaasjes zijn ingedroogd, of wanneer de aandoening behandeld wordt met antibiotica, 24 uur na het starten met antibiotica.

Voorzorgsmaatregelen

Kleine kinderen hebben nog weinig weerstand tegen infectieziekten. Daardoor zijn ze vaker ziek dan volwassenen. Het is een natuurlijk gegeven dat kinderen een aantal infectieziekten moeten doormaken om hun weerstand op te bouwen. Het is daarom niet zinvol (en bovendien niet mogelijk ook) om alle contact met ziekteverwekkende micro-organismen te vermijden.

Weerstand tegen infectieziekten kan ook opgebouwd worden door vaccinatie.

Op het kindercentrum wordt bijgehouden welke vaccinaties kinderen hebben gehad. Zo kan in het geval van een uitbraak van een infectieziekte, zoals kinkhoest of rode hond, direct gekeken worden welke kinderen alsnog (met spoed) gevaccineerd dienen te worden. Dit wordt gemeld aan de ouders. Voor infectieziekten geldt een meldplicht bij de GGD.

In het kader van de algemene hygiëne in de kinderopvang, worden er allerlei voorzorgsmaatregelen genomen. Op deze manier wordt er naar gestreefd verspreiding van infectieziekten zoveel mogelijk tegen te gaan.

Er is altijd een pedagogisch medewerkster in bezit van EHBO in het kindercentrum aanwezig.

Geneesmiddelengebruik kinderen

Het komt voor dat kinderen in het kader van herstellen van een (infectie)ziekte geneesmiddelen gebruiken. Ook in andere gevallen kan het voorkomen dat ouders/verzorgers vragen of er

geneesmiddelen toegediend kunnen worden aan hun kind wanneer dit kind op het kindercentrum aanwezig is.

Om de gezondheid van de kinderen te waarborgen is het van belang dat de geneesmiddelen op een juiste wijze verstrekt worden en medisch handelen op een verantwoorde wijze plaatsvindt.

Alleen wanneer ouders de “Akkoordverklaring gebruik geneesmiddelen/ zelfzorgmiddelen” hebben ingevuld en ondertekend mogen pedagogisch medewerksters geneesmiddelen toedienen aan het kind op het kindercentrum.

In alle gevallen van geneesmiddeltoediening door pedagogisch medewerksters gebeurt dit onder verantwoordelijkheid van de ouders.

De pedagogisch medewerksters zijn niet bevoegd injecties toe te dienen of andere medische handelingen uit te voeren waarvoor zij niet zijn opgeleid. Bij twijfel kan de pedagogisch medewerkster beslissen het geneesmiddel niet toe te dienen. Als de ouder/verzorger twijfelt of het geneesmiddel toegediend kan worden op het kindercentrum kan dit nagevraagd worden bij de pedagogisch medewerkster.

Ziektebeleid pedagogisch medewerkers

In het algemeen gelden voor pedagogisch medewerkers dezelfde richtlijnen in geval van ziekte als beschreven in het ziektebeleid voor kinderen.

Bijlage 5

Privacy Regelgeving

Voorwoord

De Wet Bescherming Persoonsgegevens (WBP) is ontwikkeld ter bescherming van personen en gegevens van deze personen.

De wet geeft regels voor het verzamelen en verwerken van persoonsgegevens. Er gelden strikte voorwaarden om gegevens te mogen raadplegen en te verstrekken.

WereldwijZ Kindercentrum handelt volgens de Algemene Verordening Persoonsgegevens (AVP)

Al onze medewerkers houden zich aan de geheimhoudingsplicht tijdens en na hun dienstverband.

Welke gegevens worden vastgelegd?

WereldwijZ Kindercentrum legt alleen die gegevens vast die nodig zijn voor de zorg- en dienstverlening. Ieder kind heeft een eigen (papieren) dossier.

Het kinddossier is opgebouwd uit de volgende documenten:

- Plaatsingsovereenkomst, inclusief facturatiegegevens
- Aanmeldingsformulier (niet in alle gevallen)
- Intake formulier
- Medicijnverklaring (indien van toepassing)
- Dagelijkse Observatie formulieren
- Observatie & Overdrachtsformulier
- Correspondentie die nodig is voor goede opvang en zorg voor het kind

Nieuwe documenten worden door de medewerkers toegevoegd aan het papieren dossier.

Bijzondere aandachtspunten die behoren bij de specifieke noodzaak voor de kinderopvang:

- Telefoonnummers en adresgegevens van de ouders/verzorgers, worden in het kind-dossier opgenomen op het intake-formulier
- Kind-dossiers worden bewaard in de kind-dossiermap in de afgesloten dossierkast in het kantoor
- Telefoonnummers van de ouders/verzorgers zijn opgeslagen in de WereldwijZ telefoon
- Alle kinderopvangorganisaties in Nederland zijn verplicht gegevens te verstrekken aan de Belastingdienst/Toeslagen. In de Algemene Wet inkomensafhankelijke Regelingen is bepaald dat Kinderopvangorganisaties het Burger Service Nummer moeten verstrekken van diegene, op wie de gegevens betrekking hebben. Tevens wordt gesteld dat diegene op wie de gegevens betrekking hebben aan de Kinderopvangorganisatie hun Burger Service Nummer bekend moeten maken. De Belastingdienst/Toeslagen vraagt het Burger Service Nummer om controle uit te kunnen oefenen op het recht op toeslag en inkomen. Dit komt voort uit een aantal maatregelen die het kabinet heeft genomen om de Kinderopvang voor langere termijn toegankelijk en financieel beheersbaar te houden. Het BSN staat vermeld op de plaatsingsovereenkomsten. De plaatsingsovereenkomsten worden bewaard in een daarvoor bestemde map in de afgesloten leidsterkast
- Gegevens van de medewerkers van de organisatie worden zorgvuldig bewaard in de personeelsdossiers. Deze worden bewaard in de afgesloten dossierkast die alleen voor de directie toegankelijk is.

- Factureringsgegevens worden digitaal bewaard op de computer van de houdster

Gegevens die door WereldwijZ Kindercentrum zijn vastgelegd.

WereldwijZ Kindercentrum neemt de nodige maatregelen om te zorgen dat de medewerkers zorgvuldig met gegevens van de kinderen omgaan, d.m.v. het opbergen van de dossiers in een daarvoor bestemde kast.

De toegang tot de dossierkasten van de kind-gegevens is alleen voor vaste beroepskrachten.

Wanneer de opvang wordt beëindigd dient het kind-dossier 2 jaar te worden bewaard.

De contracten dienen 7 jaar te worden bewaard.

De gegevens worden bewaard in de afgesloten leidsterkast in de daarvoor bestemde map.

Gegevens die op de groep worden gebruikt tijdens de opvangperiode .

Tijdens het kennismakingsgesprek op de desbetreffende groep van een kind, is het mogelijk dat de pedagogisch medewerker vertrouwelijke informatie doorkrijgt van de ouder/verzorger. De pedagogisch medewerker noteert deze gegevens op het intakeformulier.. Vervolgens gaat dit intakeformulier in het kind-dossier en wordt bewaard evenals de tijdens de opvang aangevraagde wijzigingen en de observatieformulieren.

Het inzien van persoonsgegevens.

De ouder/verzorger heeft het recht de gegevens die zijn vastgelegd over het kind in te zien.

Inzage betekent dat men in principe alle gegevens kan lezen die door de organisatie zijn vastgelegd. Inzage kan aangevraagd worden bij de leidinggevende.

Corrigeren of vernietigen van gegevens.

Het kan zijn dat de ouder/verzorger en/of de medewerker vindt dat de gegevens niet juist zijn weergegeven. Men kan in dat geval vragen de gegevens te corrigeren of te vernietigen. Het verzoek richt men aan de leidinggevende.

Een verzoek tot vernietiging van gegevens kan worden afgewezen als bewaring van gegevens bij wet verplicht is, bijvoorbeeld voor de belastingdienst, of als de gegevens nog nodig zijn voor een financiële afhandeling.

Ook kan een wettelijk voorschrift verhinderen dat gegevens vernietigd worden.

Gegevens worden vernietigd als vertrouwelijk materiaal.

Telefonisch of mondeling gegevens verstrekken.

Er wordt geen vertrouwelijke informatie verstrekt aan derden, anders dan de belastingdienst of de politie na aanvraag en overleg.

Hierbij kan gedacht worden aan telefoonnummers, adressen of andere vertrouwelijke informatie.

In het geval van een gerechtelijk bevel betreffende kinderen van gescheiden ouders is dit ook van toepassing en wordt er geen informatie gedeeld met de ouder die de kinderen niet mag zien.

Vragen over persoonsgegevens.

Wanneer er vragen zijn over het vastleggen van persoonsgegevens dan kunnen deze worden gesteld aan de leidinggevende.

Vragen van instanties betreffende de bij ons geplaatste kinderen

Deze vragen, die veelal telefonisch worden gesteld behoeven een speciale benadering en daarom is het volgende aandachtspunt regelmatig onderwerp van gesprek bij de medewerkers.

Omgang met vragen van instanties betreffende de bij ons geplaatste kinderen en hun ouders!

Het komt regelmatig voor, dat medewerkers/hulpverleners van instanties, contact opnemen ter informatie of mededeling betrekking hebbend op een kind of ouders van de bij ons geplaatste kinderen.

Enkele voorbeelden:

- De Opvoedpoli

- De Gemeente
- Het wijkteam
- Jeugdzorg
- Veilig thuis
- Intern begeleiders van scholen
- Leerkrachten van scholen
- Logopedisten
- Fysiotherapeuten
- Andere kinderopvangorganisaties

Veel van deze medewerkers geven aan te bellen met medeweten van de ouders.

In de meeste gevallen zijn de bedoelingen goed en komen ze voort uit een afgesproken plan. Om echter te voorkomen dat dit niet zo is en we informatie verstrekken aan niet bevoegde personen, dienen we hier zorgvuldig mee om te gaan!

Medewerkers van Wereldwijz Kindercentrum die de telefoon aannemen worden geacht het volgende te doen:

- Vraag de naam en het telefoonnummer van de betreffende persoon en geef aan dat je op een later tijdstip terug zult bellen.
- Vraag bij de ouders na of het klopt dat deze persoon contact heeft gezocht en vraag of er antwoord mag worden gegeven op de gestelde vragen.
- Bij een ja van de ouders ga je met deze gegevens naar een leidinggevende en bel je na overleg gezamenlijk de instantie terug. Op deze wijze kan het telefoongesprek worden begeleid en kan de leidinggevende de grenzen bepalen en het proces bewaken.
- Bij een nee; als de ouders aangeven dit contact niet wenselijk te vinden dan wordt de persoon terug gebeld met de mededeling dat er geen informatie wordt gegeven. Een eventuele reden zal ook niet worden gegeven.

Het kan ook zo zijn dat de leidinggevende het contact afwijst.

Zij zal dit besluit en de reden hiervan samen met de medewerker aan de ouders overdragen.

Een voorbeeld hiervan zou kunnen zijn; een school die niet weet of een bijna 4-jarige wel past in het onderwijssysteem waarvoor de ouders hebben gekozen.

Bij een akkoord van de ouders mogen zij komen observeren, doch wij geven geen oordeel/advies.

PROTOCOL VEILIG SLAPEN

Versie 2022

S. Liefhebber-van Heteren

Inleiding

Wij zijn ons bewust van de grote verantwoordelijkheid van opvang aan jonge kinderen. Vooral als het gaat om veilig slapen kunnen we niet voorzichtig genoeg zijn. Dit protocol is mede opgesteld door VeiligheidNL en vormt de leidraad in ons handelen wat betreft veilig slapen.

Bij WereldwijZ Kindercentrum moeten alle professionele verzorgers (PM'ers) volledig op de hoogte zijn van de Veilig Slapen adviezen van VeiligheidNL. Aandacht voor preventie en voorzorgsmaatregelen kan het risico – dat in het bijzonder voor jonge baby's tussen 3 en 9 maanden relatief hoger blijkt uit te vallen dan in thuissituaties – tot het uiterste beperken. Niemand kan echter alle risico's uitsluiten.

Inhoud

Inleiding

1 Wat kunnen wij doen om de veiligheid te bevorderen?

- Leg een baby altijd op de rug te slapen
- Fixeren
- Inbakeren
- Gebruik van fopspeen
- Medicijngebruik

2 Voorkom dat een baby te warm ligt

3 Veiligheid in bed

4 Houd voldoende toezicht

5 Voorkom gezondheidsschade door (mee)roken

6 Calamiteiten

Wat kunnen wij doen om de veiligheid te bevorderen?

Grenzend aan de babygroepsruimte bevindt zich de slaapkamer. In de slaapkamer zijn 4 duobedden en een evacuatiebed. De slaapkamer voldoet aan de bouwvoorschriften en brandveilig gebruik van de gemeente Den Helder.

In de slaapkamer is een ventilatiesysteem voor een optimale temperatuur- en klimaatbeheersing. Er is een gekoppelde rookmelder.

Om permanent toezicht te houden is er een camera in de slaapkamer waarvan het beeldscherm in de babygroepsruimte staat.

Voor een snelle en veilige evacuatie bij een calamiteit is er een evacuatiebed aanwezig.

Daarnaast houden wij ons aan de volgende voorwaarden:

1 Leg een baby altijd op de rug te slapen

- Rugligging is de veiligste slaaphouding voor een baby. Een baby op de buik te slapen leggen maakt het risico van wiegendood wel vier tot vijf maal groter dan gemiddeld. Bij een verkouden baby nog iets meer. Leg een baby ook niet een enkele keer op de buik te slapen, bijvoorbeeld omdat het kind alleen dan troostbaar lijkt. Als een baby niet gewend is aan buikligging is het risico namelijk veel groter. Er zijn helaas diverse voorbeelden dat zo'n uitzondering fataal afliep. Baby's jonger dan zes maanden worden door de medewerkers terug op de rug gelegd wanneer zij op de buik gedraaid zijn.
- Er zijn bepaalde, maar niet vaak voorkomende (aangeboren) afwijkingen waarbij buikligging (tijdelijk) wel wenselijk kan zijn. Vraag de ouders in zo'n geval om een schriftelijke verklaring van hun arts te overleggen en doe een kopie daarvan in het dossier.
- Wijs ouders die zonder medische redenen buikligging wensen, nadrukkelijk op de preventieadviezen. Willen zij desondanks dat hun baby in buikligging slaapt (soms hebben zij hun kind daar al aan gewend) en wil onze organisatie dat aanvaarden, leg deze opdracht dan schriftelijk vast, met redenen omkleed, en door de eindverantwoordelijke ouders ondertekend.

Kiest een ouder wordende baby (ouder dan zes maanden), die gezond is, in goede conditie en motorisch zo ontwikkeld dat vlot om en om draaien geen probleem is, regelmatig zelf voor op de buik slapen, dan is vasthouden aan steeds terugleggen op de rug niet zinvol. De baby steeds teruggedraaien zal dan telkens de slaap verstoren. Gemiddeld zijn baby's met vijf maanden in staat om zelf van rug naar buik en weer terug te draaien, maar sommigen zijn er pas met negen maanden aan toe. Let bij deze kinderen wel extra op de bedveiligheid.

Fixeren

Fixeren is het vastleggen van een baby om de rugligging te bevorderen. Dit wordt in Nederland afgeraden.

Wordt fixeren bij uitzondering door een arts geadviseerd, dan dient het te gebeuren met een "veilig geacht" hulpmiddel (bijvoorbeeld een slaapwikkel), consequent en elke keer weer uiterst zorgvuldig toegepast. Gebruik van stabilisatierolletjes, zijligkussentjes

of -wigjes tijdens de slaap wordt afgeraden. Het vastleggen van kinderen ouder dan negen maanden wordt ook afgeraden.

Wanneer er toch besloten wordt tot fixeren wordt er een schriftelijke verklaring opgesteld waarin staat wat de reden is van het fixeren en ondertekend door de ouders.

Inbakeren

Als ouders een verzoek doen om hun baby op de door hun toegepaste wijze in te bakeren, dient allereerst te worden na gegaan of het inbakeren wordt gedaan in overleg met consultatiebureau of kinderarts en of de juiste, veilige methode wordt toegepast, met goed materiaal en binnen veilige leeftijdsgrenzen. Een baby die niet in goede conditie is of koorts heeft mag nooit ingebakerd worden. Op verkeerde wijze of met ongeschikte middelen inbakeren kan risicovol zijn en de kans op het ontwikkelen van een heupafwijking bevorderen. Om de kans op een heupafwijking te verkleinen, moet een ingebakerde baby de benen kunnen spreiden en optrekken.

Strikte leeftijdsgrenzen zijn van belang: een al wat oudere baby die er ingebakerd of losjes ingepakt in slaagt om te draaien, belandt in een potentieel levensbedreigende situatie.

Het actuele advies is om inbakeren bij voorkeur af te bouwen na de vierde maand en uiterlijk na de zesde maand te stoppen in verband met toenemende veiligheidsrisico's .

Over inbakeren bestaat in Nederland geen consensus. De jeugdgezondheidszorg hanteert de multidisciplinaire richtlijn "Excessief Huilen" met het uitgangspunt dat inbakeren kan worden overwogen, als regelmaat, voorspelbaarheid en prikkelreductie onvoldoende effect hebben. Het inbakeren gaat dan samen met regelmaat, voorspelbaarheid en prikkelreductie. In deze richtlijn is precies omschreven wanneer en hoe veilig en verantwoord kan worden ingebakerd en wanneer het moet worden ontraden.

Gebruik van fopspeen

Omdat veranderingen in routine duidelijk een risicoverhogend effect hebben, is het aan te raden om een baby die bij het slapen gaan aan een fopspeen is gewend, die ook in de kinderopvang consequent voor het slapen te geven. Aanbevolen wordt het gebruik van een fopspeen na de leeftijd van tien maanden af te bouwen.

Gebruik voor een speen geen koord of lint dat langer is dan tien centimeter en bij voorkeur geen knuffel vastgebonden aan de speen.

Medicijngebruik

Gebruikt een baby medicijnen, vraag dan om het advies van de behandelend arts en ga na of is gecontroleerd op slaapverwekkende bijwerkingen.

Wanneer er medicijnen gegeven moeten worden tijdens de opvanguren dient het formulier Toestemming medicijnverstrekking ingevuld en ondertekend te worden door de ouder(s)

2 Voorkom dat een baby te warm ligt

- Warmtestuwing is een risicofactor voor wiegendood. Let daarom goed op dat een baby niet te warm toegedekt wordt. Baby's in de kinderopvang hebben binnen beslist geen mutsje nodig. De warmteregulatie gaat namelijk via het hoofd. Door koude overlijdt zelden een baby.
 - Zolang het nekje van een baby in bed prettig (=lauw) aanvoelt, heeft deze het niet te koud. Een baby die veel transpireert heeft het te warm!
 - Zorg dat het niet te warm is of wordt in het slaapvertrek. De aanbevolen temperatuur is 15-18 C. Op het scherm van de babyfoon wordt de juiste temperatuur weer gegeven. Lucht regelmatig de verblijfs- en slaapruijnte.
 - Leg een baby bij voorkeur te slapen in een babyslaapzak (trappelzak) of maak het bedje laag op met een goed ingestopt laken en deken. Gebruik nooit een dekbedje!
- Bij gebruik van een babyslaapzak is ander beddengoed vaak niet nodig.

Belangrijk: laat een baby nooit met bedekt hoofd slapen!

Wanneer blijkt dat de temperatuur in de slaapruijnte te hoog wordt (boven de 18C) zal er extra geventileerd/gelucht moeten worden. De ventilator kan dan meer open worden gezet. De deur van de slaapkamer zal dicht gehouden moeten worden omdat de temperatuur in de groepsruimte hoger is.

3 Veiligheid in bed

- Gebruik bedden die voldoen aan de wet, een kinderwagenbak of hangmat is geen veilige slaappleats. Toch zijn er ouders die wensen hun kind in de kinderwagenbak te slapen te leggen. Indien een ouder dit wenst dienen zij hier een toestemmingsformulier voor te ondertekenen.
- De matrassen zijn stevig en vlak en passen goed in de bedjes
- Gebruik nooit een kussen, een kussenachtige knuffel, zachte hoofd- en zijwandbeschermers, zeiltjes, tuigjes, koorden of voorwerpen van zacht plastic in het bedje
- Maak het babybed kort op zodat de voetjes vrijwel tegen het voeteneinde liggen. Dit is bedoeld om te voorkomen dat het kind onder het beddengoed schuift. Vermijd ook het opvullen van ruimte aan het voeteneinde met dubbelgeslagen dekens of een kussen
- Laat slaapruijnte en beddengoed regelmatig luchten. In de nacht staat de deur van de slaapruijnte open
- Matrassen en bedden worden dagelijks door de medewerkers gecontroleerd op onregelmatigheden.
Matrassen worden 1x per maand omgedraaid (iedere laatste vrijdag van de maand)

4 Houd voldoende toezicht

- Kijk telkens als je een kindje naar bed brengt even in de andere bedjes
- Houd nieuwkomers/jonge baby's zoveel mogelijk extra in het oog. Er zijn sterke aanwijzingen dat veranderingen in omstandigheden en routine bij jonge baby's stress en slaapverstoringen veroorzaken. De situatie tijdens de kinderopvang verschilt in vrijwel alle opzichten van die in het ouderlijk huis. Het is daarom verstandig om ouders van jonge baby's de gelegenheid te bieden om voorafgaand aan plaatsing enkele malen met hun baby op gewenningsbezoek te komen.
- Er wordt gebruik gemaakt van een babyfoon met camera. Het beeldscherm staat op in de babygroepsruimte. Zo kan er permanent toezicht in het slaapvertrek worden gehouden.

5 Voorkom gezondheidsschade door (mee)roken

- Niet alleen voor wiegendood is roken een risicofactor. Rook kan een baby veel schade doen, met (levenslang) blijvende gevolgen

Er mag in het gebouw van WereldwijZ niet worden gerookt!

6 Calamiteiten

De pedagogisch medewerkers zijn verantwoordelijk voor het toepassen van deze regels.

Zij worden geacht eventuele problemen in de praktijk te signaleren. Van belangrijke gebeurtenissen (ongelukken of bijna-ongelukken) moeten zij het bestuur meteen op de hoogte brengen.

Als er ondanks alle voorzorgen toch een baby in een ogenschijnlijke slechte conditie wordt aangetroffen, prikkel het kind dan door het aan te tikken, de voetzolen te kriebelen en het op te pakken (ondersteun het hoofdje!) en zie of het zich herstelt. Zo niet, sla alarm! (112 bellen) en begin met reanimeren.

Roep andere medewerkers te hulp, maar laat de overige kinderen niet zonder toezicht. Het bestuur wordt gewaarschuwd en zij neemt contact op met de ouders en medische instanties.

Het is van belang om van begin af aan feiten te noteren zoals het tijdstip, de omstandigheden en de betrokkenen

Al onze medewerkers zijn in het bezit van een geldig kinder EHBO certificaat en volgen de jaarlijkse herhaling.

Handelen in geval van calamiteit

- Blijf kalm
- Prikkel de baby (zonder krachtig te schudden, ondersteun het hoofdje)
- Roep de hulp in van collega's
- Bel direct 112
- Pas bij niet reageren op prikkels mond op mond beademing toe en daarna hartmassage
- Maak notities

Ontruiming

- Waarschuw de collega dat je gaat ontruimen
- Haal kinderen die in slaapvertrek liggen uit bed en doe ze in evacuatiebed
- Verplaats naar de dichtstbijzijnde, veiligste (nood)uitgang
- Bel 112 en achterwacht

Aanbevolen wordt om in geval van plotseling en onverwacht overlijden daarvan binnen enkele dagen tevens melding te maken aan de Landelijke Werkgroep Wiegendood via het speciale nummer **06-5129 3788** Uiteraard alleen met toestemming van de ouders. Een arts van de werkgroep kan adviseren over de mogelijkheden van nader (medisch) onderzoek en extra begeleiding bieden.

Raadzaam is om in alle omstandigheden zo spoedig mogelijk te noteren. Veel gegevens zijn essentieel of van groot belang om naderhand bij te dragen aan het zoeken naar een oorzaak.

Noteer t.b.v. een op te stellen observatieverslag: tijdstip van de gebeurtenis, de aangetroffen situatie in het bedje, de houding van de baby, de kleding en de temperatuur (ook die van de baby). Maak eventueel foto's.

Het bestuur beseft dat in geval van overlijden nazorg voor de ouders, de betrokken medewerker(s) en collega's heel belangrijk is. Goede communicatie tussen alle betrokkenen staat daarbij voorop. In de eerste plaats hebben ouders recht op volledig inzicht

Aandacht voor alle betrokkenen en openheid over de gang van zaken voorkomen dat het rouwproces extra wordt belast.

De expertisegroep Wiegendood, van de Nederlandse Vereniging voor Kindergeneeskunde, kan advies geven en behulpzaam zijn bij de nazorg. Telefoonnummer **06-51293788**